

ضبط جبریدہ کی

اوپچی دورۂ اختیایہ دردمنجی اجتہاد

۳۷ نجی انعقاد

۲۱ کانون کالی ۱۳۳۵

[ہزارا برس]

۸ ربیع الآخر ۱۳۳۶

صفحہ نمبر	روزنامۂ مذاکرات	لاہ قلوبہ نمبر
	مذکورہ بکیرہ وضع اور نامہ مراد :	
۱۱۳	۵۹۹ - دائرۂ مشیختہ پر دارالحکمت الاسلامیہ تشکیل و ترقیاتی ختمہ لایعہ قانونیہ .	
۱۱۰	۵۹۰ - کتاب سفاریہ الی طیبین آئندہ اولان اجودانک زیدی ختمہ لایعہ قانونیہ .	
۱۱۶	۱۳۳۵ سنس مجلس میونخن ہورہس .	
	انگلیسی مذاکرہسی امیر ابرہیمک مراد :	
	۱۱۱ - کتاب عدل فرانسیسی .	۱۱۱
		۱۱۲
		۱۱۳
	بچی مذکورہ قلوبہ مراد :	
۱۱۹	۶۰۰ - حکم انقلاب تشکیلاتی قانونک ۱۶۱۶۰ فی دادسی عدل فرانسیسی .	
۲۲۹	۱ - دوائر حکومتہ انتظامیہ آرمیندیہ متکون دہاوی ختمہ کنفری مونیخ نمک تکلف قانونی .	
۲۱۶	۲ - بوزاد حکومتہ فرانسیسی ایڈیک مبالغ ختمہ پائوش اولی میخلائیک مرصالی اوزبکہ استنادا اجمن مطبوسی .	
۲۰۹	۳ - زوی حسن جسی اپنا سرحدوں ہیضہ متروغ عقارات ختمہ خرچہ شاہان خان مرصالی اوزبکہ استنادا اجمن مطبوسی .	

رئیس - ضبط سابق خلاصہ ختمہ پر مطالعہ واری اقدام؟
 ضبط سابق خلاصہسی عیاً قبول ایشدر .
 اورامہ وارہہ

رئیس - اوتقرروا دسی ختمہ مدارکن بر لایعہ قانونیہ قادی .
 مائد اولدھی الخیمارہ حوالہ ایدیبورز .

ارواح قانونیہ مذاکراتی

رئیس - دائرۂ مشیختہ بردار الحکمہ الاسلامیہ تشکیل و ترقیاتی ختمہ لایعہ قانونیہ

رئیس - ۱۹۳۰ نومرولی لایعہی مذاکرہ ایدہمکر . دائرۂ مشیختہ بردار الحکمہ الاسلامیہ تشکیل و ترقیاتی ختمہ لایعہ قانونیہ .

شیخ الاسلام نامتہ باب مشیختہ مأمورین مدبری بحرئندی - اندیرام ، ہیئت جلبہ کترہ تقدم ابتدیکتر شوقانون لایعہسی بودجہ ایلہ علاقہ دار یولونڈیندن ، بودجہک حین مذاکرہ مندر کسب قطبیت ایش اولتی ایچون مستجلاً مذاکرہسی رجا ایدیبورم .

رئیس - اقدام ، یولشکلیک موازنۂ مالہ ایلہ علاقہسی

مذکورہ

ضبط سابق فرانسیسی

اورامہ وارہہ

اورتوروا دسی ختمہ لایعہ قانونیہ فرانسیسی متکون مذاکرہ

ارواح قانونیہ مذاکراتی

دائرۂ مشیختہ پر دارالحکمت الاسلامیہ تشکیل و ترقیاتی ختمہ لایعہ قانونیہ .

بدأ مذاکرات

دوہ ساعت

رئیس : حاجی عادل بک اندی [

ضبط سابق فرانسیسی

رئیس - اقدام ، مجلس گذار اولندی ، ضبط سابق خلاصہسی اورفونہ جی ، پوریکتر بک اندی .

(کتاب فانی بک ضبط سابق خلاصہسی اورفونہ)

تدقیق ایتم، بوکاد اُر هیج بر تفصیلات کورمه دم. اگر دارالحکمه به طوبلانہ جق ذوات محترمه اوراده او طوروب کندی آراندہ کوروشه جکلرہ بویله بر تشکیلاتہ نازوم وارد؟ زرا بوندن هیج بر تیجہ حاصل اولماز. بوق آکر، بو ذواتک اوراده دوشو نذکرخی و خارجدہ بولونان مختلف نشریانه قارشى مدافعتک ایستہ دکری اساسری نشرایده جکلر و حاضر لادقاری شیدن ملتیه خبردار ایده جکلرہ، بونک ایچون برواسطه نشریه ایستہ. بناء علیہ کتابی نشر ایده جکلر، یوقه بر جموعه سی نشر ایده جکلر؟ بوتین اجلی ولا یچه بوقا مقتضی مبالغ قونیلیدر. حال بوکه بولنده دائر قانونده هیج بر قید یوقدر؛ حتی بونک ایچون هیج بر تخصیصاتده قونولماشدر. بنده کز، بوندن آکلایورمکه بو هیئت، اوراده او طورواجق و بوکونکی قنواخانهک وظیفه سی کوره جکلر؛ یعنی، هر هانکی بر مسلمان، اعتقاده طائده برمشلده شبه ایدرسه کیدوب او هیئتدن استفسار ایده جکلر و بونک توضیحی ایستہ یه جکلر. نتکم هر هانکی بر مسلمان، بوکون هر هانکی بر مسئله دینیه ایچون قنواخانه به بوسورته مراجعت ایتمکده در. حال بوکه نیم آکلادیفمه کوره بونک وظیفه سی قنواخانهک وظیفه سی کی دکلدر. بیلورسکزکه، هر کس حقوق شخصی به طائده مسألدن دولای قنواخانه به مراجعت ایدر و قنواخانه، قنوی وریر، فقط مراجعت ایده یکه قنواخانه آریجه قنوی نشر ایتمز. هر کسک کندی احتیاجی، کندیسنی اورایه سوق ایدر. فقط اخلاق و عقیده مسئله سی اولیه دکلدر. او هیئت، اساسات دینیه دن ملهم اولدقاری ومدافعتنه لزوم کوردکری مسائلی نشر اجلی درکه بر فائده حاصل اولسون. بناء علیہ بونی نشر ایچون برواسطه لازمدر؛ یا کتاب ویا جموعه نشر اجلی در. آنجق نشر ایده جکی بو آثار، با تحت ایله بویوک شهرلده کی منور قسم ایچون آری و کوپلر ایچونده آری اولمالیدر. ائندیلر، بیلورسکزکه، یزم ملکتمز، بلخاسه آناطولی، مع التأسف اسلامتک اساساتدن یک اوزاق بولونیور؛ بونی همیز اعتراف اجلی ز و بو آجقلی جریجه ی همیزک بیلیمه سی لازمدر. مختلف مذهب و مختلف یا کیش عقیده لر مناسبتر خرافه لر ملکتی تمامیه سارمشدر و لساندا جماعه مزده کورولن رخنلرک عامیله بوتهلکلی و خرافه دار عقیده لرک تأثیر ایدر و بو مختلف باطل عقیده و مذهب لک بر افضی اولدین مضر نتایجدر. شوالده ملتی بوکله لک ایستہ یورسه ق اک اول کویردن باشلاملی یز. بلخاسه کویردله انتشار ایتمش اولان مضر مذهب لک خرافه لرک، کولر ی قازیبرق، حقایق اسلامیه دائره سنده، اونلری تنور اجلی، اسلامتک اساسلری کورتملی یز. بونک ایچونده ظن ایدیورمکه دارالحکمه الاسلامیه هیئتک مفتی ائندیلرله ولایت، لوا و فضالده کی مفتیلر آراسنده دائمی نظاره تأسیسی امکاف تسلیل ایتملیر و بونک ایچون اودارالحکمه ده بولونان ذوات محترمه، بو مختلف مذهب لک ری حدی کده کی تدقیقاتی - مضر مذهب لک بحت ایتمک ایستہ یورم - افراد ملت آراسنه نشر ایتمک ایچون رساله لر یازمالی و مفتیلره کونرملیدر. بونلر مفتیلر واسطه سیه کوی اماملرته،

اماملر واسطه سیلده بوتون افراد ملتہ تلقین ایدیلی در. بونک تأسینی آنجق، نشریات ایچون، بورایه بر مقدار یاره قویقلمه ممکن اولایلیر. سوکره، لایحه نیک ایکنجی ماده سننده مجلس مشایخ تشکیل ایده ی جکلندن بحت ایدیلیور. معلوم طایکیز، حال حاضرده دائره مشیخته مجلس مشایخ وارد و بو مجلس، ظن ایدرم، ایکی اعضا ایله بریشدن عبارتدر. کوربیورزکه بولایحه بونی بر رئیس ایله بعضی اعضا به بلاغ ایدیور. دیمک که مجلس مشایخک صلاحتی ایله اعضا لرنک مقداری توسیع و تزید ایدیلیور. بوتوسیمده طبیی بر فایه اولوق لازم کلیر. بنده کز کرک حکومتک اسباب موجه لایحه سی و کرک علمیه انجمنک لایحه سی تدقیق ایتم. بونک ایکنسنده بو تشکیلاتک نایچون بایدیفته دائر بر اساس کورمه دم، یا لکنز حکومت، اسباب موجه سنده تکلیا و زوایانک آداب طریقه موافق صورته ایدارلری تأسین و پوست نشینلکره سالکتی تنور وارشاده مقتدر اصحاب لیاقت و فضیلتی انتخاب و تمین و وظیفه سیه مکلفدر، دنیلیور. بوندن آکلایورزکه فضله مقدارده معاش و رولرک بورایه طوبلانان بر جوق محترم ذواتک وظیفه سی علی الساده اداری بروظیفه دن، یعنی فلان ائندی به سن بورایه تمین اولوندک، سن فلان ره شیخ اولاجسک و دیکدن عبارتدر، بونی، دائره مشیخته کی مأمورن مدیریله یه پاییلیر. هیئت تشکیلده هیج لزوم یوقدر. شوالده بو هیئتک تشکیلنده بر فایه اولوق لازم کلیر. فقط هیئت تشکیل اولونما سونی؟ بالنکس بنده کز بو هیئتک شکل ایتمه سنه شدتله طرفدارم. یه عرض ایده جکلر که: تکلیا ملکتمز ایچون بر جوق زمانلر یک مفید خدمت لر کورمشدر. بلخاسه ملتیه حیات اجتماعی بولاندیرمق و افراد ملتی بیکدیگرینه تقرب ایتمک، آراندہ بر محبت و صمیمیت تأسیس ایله مک، بلخاسه اخلاق عالییه سی نشر ایتمک اعتبارله تکبیرک یک بیوک خدمت لری اولمشدر. فقط مع التأسف سوکر لری بو خدمتدن تامیله اوزاق قالش بلکده بر عطا لکنده شکلی آلمشدر. بنده کز ظن ایدیورمکه حکومت، بر مجلس مشایخ تشکیلی تکلیف ایتمکله تکبیرله بر حیات نون ویرمک ایستہ یور. بوده طبیی شان قدر در. مجلس مشایخک دائره مشیخته تشکیلده بلخاسه بر قطعه دن یک موافقتدر. بیلر سکزکه بروقت مدرسه لرله تکبیر آرهنده و خیم بر اوجوروم حاصل اولمشدی. قاضی زاده لرله سیواسل طرفدارلرنک اوزون مناقشاتی بو ملکک تاریخی یک زیاده سارمش حقی داخل اختلاله میدان وره جکل شکلر آلمشدی. بوده مدرسه لر ایله تکبیر آرهنده کی آجیق وارچورومدن نشأت ایدیوردی. حال بوکه بوکرن حکومت، مدرسه لر ایله تکبیر لری بررینه تقرب ایتمک ایستہ یور. فی الحقیقه مدرسه ایله تکبیر، بویکی، روح برولرینه تقرب ایدرله هر ایکسک فایه سی که ملت اسلامیه فی ضائل عالیه اخلاقیه ایله تجهیز ایتمه بر ممکن هار مدرسه هائی تأسین ایدلش اولور. بو اعتبار ایله بو هیئتک، مشیخت دائره سنده اجتماعی یک مواظقتدر. یا لکن بنده کز آکلایق ایترمکه هیئت منحصراً بواشلمی، یعنی فلان تکبیره فلان شیخی تمین ایله سی اشتغال ایده جکل؟ اگر بو وظیفه

بولوندی ایچون، لایحه نك مستجلاً مذاکره سی تکلیف اید بیورل .
قبول ایدنر لطفاً ال قالدیرسون :

مستجلاً مذاکره سی قبول اولوندی .

هارون حلی اقدسی (تکفورطغانی) — اقدم، محاکم شرعی نك مقام مشیختن فك ارتباطیله عدلیه به الحاقی صورتیله مشیخته برتخلیه عملیاتی اجرا ایدلمدی . بونخلیه دن سوکره مقام مشیخت برتخلیه اجرا آتی ایضا ایتمشدرکه اوده مدارس علمییه تشکیلاتی صورتیله تجلی ایله مشدر . شیمدی باب مشیخت جلیله اسلامییه ، بوقانون ایله برتخلیه تطبیقاندی بولونتی ایستدیکنی بزه بیلدی بیور و « دارالحکمه الاسلامیه » نامی تحتنده کلن بوقانونک عنوانندنده آکلاشلدیغی وجهه فایت علوی بر مقصدله بزه مراجعت ایدیور . بو خصوصده اندیشه ایدیله جک بر جهت وارسه اوده بوقانونک اهمیتی ایله متناسب تشکیلات پایلوب پایلمامه سی مسئله سیدر . باشقه هیچ برجهت بوقدر . اگر مقام مشیخت ، بوقانونک عنواننك دلالت ایله دیگی اهمیت نظر اعتباره آلهرق شرق و غربك عرفان و فضیلتیله مجیز رئیس واعضا انتخابیله بوقانونی حسن تطبیق ایدیله جک اولورسه ، جدا مملکتک و عام اسلامییه بیورک خدمت ایتمش اولاجقدر ، عکسی صورتدا ایله مکوس بر نتیجه حصول بولاجقدر . مملکتک استقبالی و ترقیسی دوشون مقام مشیخت علما ، شهسزدرکه بونکیلایک ایجاب ایدیردیگی رئیس واعضای بولنه چایشه جقدر . حسن ظن ، طیبسیدرکه بزه بولنه دوشونمکی امر ایدر . عکسی تقدیرده بو بیورک عنوانک ، کلاکک آتندده اوافق قانلی بر آدم کورده جک اولورسه ق شهبسز بو حال ، باهاسنک کلاهی کیش کوجوک چوجوغه بکزر . بناء علیه قانونک هیئت عمومی سی حقنده باشقه سوبله به جک بر سوزم یوقدر . ماده لر مذاکره ایدیلدیگی وقت ، ماده لر حقنده کی فکرمی عرض ایدرم .

شمس الدین بك (ارطغرل) — معلوم مالیکزدرکه کچن سنه ، محاکم شرعی نك عدلیه به نقلی اوزرنه مقام مشیخته ، وظائف دایه سی ایضا ایتمک اوزره ، یکی بر تشکیلات پایلمامه سی تقریر ایتدی . بونک اوزرنده ، کچن سنه هیئت محترمه کزده مفصل بر لایحه قانونییه کلش و علمییه انجمنته حواله ایدلمدی . حکومت ، بوسنه او لایحه یی استرداد ایدرک برینه بولایحه قانونییه یی کوندر بیور . طبیی بولایحه ایله استرداد اولونان لایحه آره سنده ، اساس اعتباریله ، بیورک برفرق واردده کچن سنه کوندریلان لایحه دها شمولی ودها اساسی دوشونولش ایدی . اوقانون حقیقه شمدی به قدر علاقه دار اولمادیغی وظائف قضایی ایله فضله اشتغال مجبور ایتدده بولوندیغندن دولای و طیفه اصلی سی اولان امور دایه یی حقیقه ایضا ایتمک وقت بولمیش اولان مقام مشیخته یکی بر حیات و بر بیور و بیکی وظیفه سی محق ایضا ایدیله جک اساسلر ایله کسندیسنی تمجیز اید بیوردی . حال بوک بولایحه بالنسبه اسکی شکلک تعدیل ایتمش و دائره یی کوچولتمشدر . حکومتک اسباب موجب سنده برجهتده تماس ایدلش ونه ایچون کچن سنه کی شمولی تشکیلات بر اقبالرق بولنه دائره سی بالنسبه دها کوجوک تشکیلات ایله

اکنفا ایدیلدیکنک اسبابیله ایضاح ایدلش اولدیغی کور بیورل . بنده کزده بوسیله قساعت ایدیورم . فی الحقیقه اوقاف تشکیلاتی اساسی بر شکل آلامدن اول ، مشیخته ایستدیکنمز تشکیلات دنیه یی پایبلمک امکنا سزدر . اونک ایچون اولا اوجهتک دور و دراز دوشونمکی و متخصص هیئت لر طرفندن تدقیق ایدلمه سی و اوندن سوکره مشیخته ده ، تمدن باشلامق شرطیله ، بر اساس تشکیلات پایلمامه سی ایجاب ایدر . کور بیوروز که بوقانونه بوقایه به دوغری ایلك خطوه آیتلمش اولویور . قانونده بالحاصه اوج نقطه نظر اعتباره آتلمشدر : برنجیسی دارالحکمه ، ایکنجیسی مجلس مشایخ ، اوچنجیسی ده مقنن مسئله سیدر . قانونک ، موازنه ماله انجمنتنه قبول ایدیلن برنجی ماده سنده « حقایق دینه و معالی اسلامییه نثر و تسمیه ایله مکلف و اوج انجمنه منقسم بر دارالحکمه الاسلامیه تأسیس اولونمشدر » دنیلیور . طبیی بونی ، هر مسلمان آلفیشلار و بیورک بر شوق ایله استقبال ایدر .

اقدیرلر بیلیورسکرکه ملتاری زنده بر حالده یاشاتان عواملک برنجیسی دیندر . بالحاصه افرادی شخصی احتیاضلردن قورنارهرق حیات اجتماعییه آیتدیبران و اونلرک بیورک فایله ، بیورک مفکورلر اطرافنده طولیانمالاری تأمین ایدن ، خلاصه خلقه هر دلو فضائل اخلاقییه تلقینیه واسطه اولان اساس ، دیندر . (چوق دوغری صداری) بوساس تمیه ایدیله یوب طائل بر حالده بر اقبالحق اولورسه باواش ، باواش مملکتک اجتماعییه ده اونبتده صار سیلیر نتیجه فلاکت انکیز شکللر آیدر . چونکه حیات اجتماعییه ادامه ایدیرده جک برنجی حامل ، هیچ شهبسز اخلاقدر . معلوم مالیکز اخلاقک استناد کایده ، دیندر . بوگون اخلاق ایچون ، مختلف صورتده قوه مؤیدله کور بیورلور . فقط بونلرک هر ری آیری آیری تدقیق ایدیله جک اولورسه کور بیورلور قدسیت اساسی قبول ایدیلدیگی تقدیرده بو قوه مؤیدله لردن هیچ بری اخلاق ایچون متین بر استنادک اولامازلر . بناء علیه دن اساسه استناد ایتمن بر اخلاقه مربوط اوله جق انسانلر ، حیات اجتماعییه بر اقرارق ، جمیتدن زیاده فردلری و شخصلاری دوشونورلر و نتیجه ده تامایله احتیاضات و غیر زیاک اسیری اولورلر . (آلفیش) آرق هر کس کنددی دوشونور و ملت و جمیت حادد هیچ بریشی نظر اعتباره آلاماز . حال بوک حیات جمعیتی ، ملتاری اعلا ایدیله جک بو یورک اساس ، افراد آراسنده تاندر و بوتاندی اک زیاده تأمین ایله به جک حاملده دیندر . اونک ایچون حکومتک بوگون کیتیمش اولدیغی قانونی بنده کز آلفیشلرله قبول ایدیله جک و محترم آرقداشلر یه ده قبول بیورملری توصیه ایدیله جک . (اشتراک ایدره ز صداری)

ماده قانونییه دارالحکمه نك ساحه اشتغالی کور بیورلر کن « حقایق دینه و معالی اسلامییه نثر و تسمیه ایله مکلف اولاجقدر » دنیلیور . فقط بونلر و تسمیه کیتی نصورته اولاجقدر ؛ بنده کز قانونک هیئت مجمره سی اوقودم . حکومتک بالحاصه علمییه انجمنتنک ضبط نامه سی ده

صوكره دارالحكمه و مجلس مشايخك و وظائفه و نه كي مسائل ايله اشتغال ايديله چكنه دائر كرك علميه انجمنتك و كرك بزم انجمنتك علاوه اينديكي بر ماده واردر. بز، علميه انجمنتك تنظيم اينديكي ماده يه بر « وظائف » كه سني علاوه ايله بو خصوصاتك بر نظامنامه ايله تعيين و تصریح بدلسني تكليف ايندك. اگر مجلس مشايخك عهد سنده تحمیل ايديلين وظائفی بوقانونه ادخال ايديله چك اولور سق احتمال كه بر جوق ماده ترك تدوین ايجاب ايديله چكدر و بلكه ده خاطر ه كه بندها بر طاق و وظائف او نود بلاقدر. مادام كه، كرك دارالحكمه نك برنجي ماده ده تعيين و تصریح ايديلين و وظائف اصليه سني و كرك مجلس مبعوثانجه تحمیل ايديله چك و وظائفی نه صورته اجرا ايله چكنه دائر بر نظامنامه بايلاقدر. بناء عليه، بز، اونظامنامه به درج ايدلك اوزره بو جهتري بر اقدق و بو صورتي دها مناسب كوردك. حقیقه مجلس مشايخك بوكونكي شكلي ايله قائلانده هيچ بر فايه و هيچ بر معني استحصال ايديله من. مطلقا، تأسيسندن مقصود اولان فايه نك استحصالی ايجون، اون نظامنامه ده لازم كن و وظائفی تعيين و تصریح ايتك لازم كايه. تقطه نظر من بوئدن عبارتدر انقدم.

مفتيترك معاشاتی مسئلهنه كلنجه : صادق افندي حضرتلي و مفتيترك معاشاتنده دها بو بوك و بوك ضائم اجرا ايتك هر كسك حيت دينيهی اقتضاسنندرك ديورلر. بوراده، ظن ايدهرم كه، هر كسك حيت دينيهی واردر. فقط بو، بر تخصیصات مسئله سيدر. بو خصوصده هر كسك بر قناعت وجدانيهی واردر. بناء عليه بو ضائمي قبول ايتيه چك بر ذاك حيت دينيه سنه هيچ بر صورته خلل كلش اولماز، ظن ايدرم. حيت دينيه باشقهدر، پاره مسئلهی بنه باشقهدر. اوت، همزك حيت دينيهی واردر و همزده بو ضائمي ورمك ايستهرز. فقط بعض ارقداش لر من بودجه نك حالي و واردات دولتي نظراعتباره آير و بو جهتي آني به تمليق ايدرك بو قدرله اكفا اينديكندن دولاي حيت دينيه به مفارير بر حركنده بولونمش اولماز، ظن ايدرم.

صوكره مفتيتركه ضائم اجراسی فرض عين بوور سيورلر. بنده كز بوئي، بر فرض عين تلقی ايتمه بورم. چونكه بر صنف ذوات محترمه نك اقداری ناصل لازم ايسه عين زمانده ملك هيت عوميه سنكده حالي ووسعي دوشونك دها فرض عيندر ظن ايدهرم. مفتيترك معاشاتی، اليوم موجود اولان بودجه ده كي تخصیصات، مضطه مزده هيت جليله كزه عرض اينديكمز و جهله اصغريسي « ۴۰۰ » غروشدر، يعني قضا مفتيترك حد اصغري معاشی « ۴۰۰ » غروشدر. ولايت مفتيتركده معاشلرينك حد اعظمی « ۱۵۰۰ » غروشدر. شيمدی حكومت، بونلری صنف اوزرته تقسيم ايديبور و بو صنفله حد اعظمی وحد اصغري معاشات تعيين ايله بور. بو حد اعظمی وحد اصغري آره سنده، بر نسبت معتدله اولق اوزره، لوا ولايت مفتيترك برنجي صنف عد ايديبورلر و بونلرك معاشاتی ده، وسطیسي « ۱۵۰۰ » غروشندن آلتق صورتيله تعيين ايديبور. كذلك قضا مفتيترك كه

ديليور. بودجه، سائر خصوصانده مساعد اوليورده بوتشكيلات مهمه ده می مساعد اوليور؟ عجباً موازنه انجمنتك درت يوز غروش معاشلری اولان قضا مفتيترك يوز غروش ضم ايله نهايت يدي يوز اللي غروشه قدر، آلتی يدي يوز غروش معاشلی اولان لوا مفتيترك نهايت بيك غروشه قدر، نهايت برنجی صنف ولايت بيلم نه مفتيترك بيكدن ايكي بيكه قدر، دييه كوسترد كلرينه بر ساحتی دييه چكز، بوقه حسن سياستى دييه چكز؟ هيچ برنى دكلدر، چونكه بومقدارلر فايه مطلوبه يي حصوله كتر من. بو ياديه كي يكونه بش اون بيك ليرا قدر دها ضم اولورسه و دها دوزغريسي بر مثلی دها ضم ايدلسه بودجه قاراجق، اوليه می؟ بوسلطنت اسلاميه شجره طوباسی آلتنده يشايان افراد امت، اوفدا كارلتي ده هيچ بروقت درين ايتز. بونجه مليونلرجه مصرفله قارشى افراد ملت، مؤكللر من. صورسق بوضم مقاديری استكشار ايديله چك كيسه بولاماز ظنديم. يعنى حيت دينيه و وطنيهی اولان و وجدانسه صادق و صاحب بولونان افراد ملتدن هيچ بر فرد بوكا اعتراض ايتز و بوئي قبول ايتيم. ديمز. اوليه ايسه هر كسك كيسه سندن عرف جين، كد ميخيله قازانديني بارلرك بوله احياسی شرعاً، دنأ، سياست لارم اولان خصوصانه و محلاته صرفى ضرورى ايكن حد كفايه، يعنى شو مقصد طالبي تأمين و اونلرك اقدار و اطاشه لر يي تأمين ايله چك بر مبلغه ابلاغ ايتك حكومتك اوزرته و حتى شو حالده مقدرات ملتي، اولارى اوموزلری اوزرته آلتش اولان مبعوثان كرام اوزرته ده فرضدر، دنيله بيلير. ماده كذبكنده آيرجه عرض ايديله چك. بناء عليه بوقانونك هيت عوميه سنك قبولی رجا ايديبورم. (مذاكره كافي صدارى)

حامد بك (حلب) — لايحه قانونيه نك برنجي ماده می موجبجه تشكيل ايديله چك دارالحكمه الاسلاميه نك وظيفه اساسيه سني، برنجي ماده ده، انجمن خلاصه عرض ايتشدر. طبيعى كنديلرينه تحمیل ايديلين بو وظيفه يي، ذاتاً بن ماده نشر و تعميم ايتك صورتيله، ايفال ايديله چي جهتله بر طاق نشر يافته ده عرض احتياج ايديله چي شه سزدي. بونك ايجون، بر مصرف قانونده كورولمديكندن دولاي لايحه بر ماده نك علاوه سني، شمس الدين بك برادر من تكليف بو يورديلر. حقیقه نشر و تعميم ايجون بر جوق وسائله احتياج واردر. بو وسائلی تأمين ايجون لازم كن مصرف بودجه ايله تعيين ايديلير. بوقه بوقانونده بر ماده يه كيره چك بر مسئله دكلدر، بوراده موضوع بحث اولايه چقدر. علميه بودجه می هيت جليله كزه عرض ايديليري زمان هيت جليله كز، مادام كه بوسلته يي قبول ايتشدر — اووقت نه قدر مصرف لزوم وارسه اولی قدر بو يورير و بودجه يه وضع اولونور. چونكه، هر سنه بو مصرف تزايد و تناقص ايتك احتمال واردر. تزايد و تناقص اينديكي مذهبه بوقانونی تعديل ايتك ضرورتی قارشوسنده بولونه چفز. طبيعى بوده اوزون و مشكل بر مسئله در. دارالحكمه نك، وظائفی تكميل ايتمه ايجون لازم كن نشر ياك اقتضا اينديكي مصرف، بودجه ايله تعيين ايديلير.

ایله اشتغال ایده جکسه، دینده عرض ایندیگم کی، بوکا لزوم بو قدر. اگر وظایفی باشقه صورتله ایسه، اونک توضح ایتمهسی ایجاب ایدر. هر حالده موجود تکمیل بر چوقلری بوکون سوغوش بر حالده بولونیور. بونره بیک بر حیات ویرمک حیات سالکنی روحلی وزنده بر حاله قویق لازمدر. بونک ایچونده عصرک اجتماعاتندن ملهم بولونق لازم کلیر. بو خصوص، بالخاصه تکمیلرک اک اساسلی وظیفه ستنددر. چونکه ملتک اعماق روحه اک زیاده مرشدلر واقفدر. شو حالده بز ایستزکه، فصلکه دارالحکمة الاسلامیه کویده اماملری، قضاده مفتیلری، شهرده مدرساری ارشاد اینکله مکلف بولونیورسه، عینی زمانده مجلس مشایخده شیخلری، سالکلی ارشاد اینکله مکلف اولسون و بونلرک ارشادینی تأمین ایده جک اثر تالیفیه اشتغال ایستون. هر حالده تکمیله کیدوبده بر طاقم مصالیر دیکلمکه وقت لچین آملر، اورارده بوندن سوکره فضائل اخلاقیه عالیه و دنیه بی دیکلمسونلر و ملتک افرادی آراسنده نساندک لزومه دائر کوزل نسیحتر، موعظله ایستونلر. اونک ایچون بو هیئتک وظایفک، عینی فایه به مطوف اولارق تبین ایتمی ازمدر، ظن ایدرم.

اوچنچي قسم مفتیلر کلیر: افتدیلر، مفتیلر، کرک بوماده ایله اولسون و کرک اوتدنی تری تشکیلات دینه مزک ایجاباتی نتیجهسی اوله ق بولونسون، مملکتزده بک مهم بر موقع احتیاجی اشغال ایدرلر. بوموقع، خلقک مقام افایه قارشى پرورده اینتکلی حیات ایله اهمیتلی بر صورتده علاقه داردر. شو حالده مفتیلر قدر ارباب اختصاص و فضیلتدن اولورلرسه، تمثیل اجتن اولدقلری مقایسه اونستده یوکستیلر و خلق اوزرنه اشاع ایده جکلی تأثیرات اخلاقیه اودرجهده مؤثر اولور. بناء علیه مفتیلرک، جدا ارباب فضیلت و احباب کال و لیاقتدن اولمالری لازمدر.

افتدیلر، انسانلر ملک دکلدلر. هر ذک آدم، کندیبسی ایچون، حیانه مسعود بر آتی تأمین اینک ایستر وونک ایچون چالیشر، باشقه بر طرفه ده رفاهل بر مسلک کوررسه در حال او طرفه دوغری کیدر، دیکر جهتی بر اقیبر. مدرسه لرک صوگ زمانلرده کی سقوطنک اسبابده بوایدی. (بک دوغری صدالری) شو حالده بز، مفتیلر ایچون، یعنی ذک و مستعد اولان قسملرک مدارسه کسب فاض و کال ایدرک ایلروده مفتیلک ایفا ایده بیللملری ایچون اونلر بارلاق بر استقبال کوستلری بز. او استقبالده، حد اعظمی ایکی بیک غروش ماشدن عبارت اولان بر شیله تأمین ایدیلرمن. مفتیلرک بر قسسی مملکت داخنده، دیکر قسیده ممالک اجنبیهده درلر. ممالک اجنبیهده بولونانلر بک اعلا بیلرلرکه: مفتیلرک اوراده کی موقلری بک یوکسکدر. بناء علیه بونلر، اجنبی مملکتلرده هیچ بروقت ایکی بیک غروش ماشله مقام خلافتی تمثیل ایده مزلر. اگر بومفتیلر، مطلقا بر ایه مربوط اولمالری و بواعتبارله کندیلرینه ماش و برهمن ایجاب ایدیبورسه حقیله بر معاش ویرملی بز. یوقسه ایکی بیک غروش، بیک غروش، بش یوز غروش ماشله ممالک

اجنبیهده خلافت اسلامیه بی تمثیل ایده جک بر ذات بولوندرمق دوغری دکلدر. بناء علیه ممالک اجنبیهده بولونان مفتیلره ویرله جک معاشات مقدارینک تزید ایدلسی طرفداریم و داخنده بولونان مفتیلرکده معاشلری آرتیرمق لازمدر. شو حالده نتیجه معروضاتم، بالخاصه مفتیلره ویرله جک معاشاتک تزید ایدلسی، نفی اعظمی مقدارک فضلله کوسترلیدر. لایحه نک مواد سائرهسی، هیئت عمومیهسی اعتباریله، بک موافق و حیات اسلامیه نقطه نظرندن متفقدار اولدنی ایچون قبولی، محترم آرقداشلرمدن رجا ایدرم.

صادق افندی (دکترلی) — مقام مشیخت جلیله اسلامیه طرفندن تکلیف اولونان شو قانون حقنده هیئت جلیله قارشى، هیئت عمومیهسی حقنده کی سوزلرک بر جوق روحه متعلق و مهملری شمس الدین بک افندی برادرمن ایراد بو یوردیلر. اونی بوتون موجودیتله قبول ایدرم. بنده کزده بر قاچ نقطه عرض ایده جکم.

مقام جلیل مشیختک دولت عثمانیهده و لاسیا یعنی ده دوغریسی، آفاق اسلامیهده بک بویوک تأثیری اولدنی منکر دکلدر. وقتیه دولت، اوصاف مطلوبه بی حائز و فضیلت اخلاقیه بی جامع علمای کرامدن بک بویوک استفاده لر کورمشدر. بر اردونک پایمادنی و پایامانه جتی ایشی، علماسندن بر ذاتک برسوزی ایله ایدیرمشدر. بناء علیه ایشته علمانک مرحی بولونان مقام مشیخت علانک تشکیلاتی حقنده کی شو تکلیف اولونان قانونی آلدیشلرله قول ایتمن لازم کلیر. اوله بونک حقنده بر انجمن تشکیل ایدیلرک واسع مقیاسده بر تشکلات باهلدی ایچون مواد قانونیه تنظیم ایدلیدی. فقط اوتشکلاتک کالبه حصول بذر اولماسی خلی بر ایهه توقف ایدیلکندن اوقاف نظارتک مشیخته ربط و الحاق ویا بوقسم وارداتک اخذی خصوصاتی تدقیقه محتاج اولماسندن لاجل التدقیق تدقیقات تأخیر ایدلش و فقط «دارالحکمة الاسلامیه» نامیه مفتیلره متناق اولان شو لایحه قانونیه مجلس عالیه تقدم اولومشدر. بو، بر خطوه ترقیدر. معلوم دولتکنزدرکه بونی قبول ایتمک، هیچ بر جموت کرامک وجدانیله متناسب دکلدر. چونکه، دینک مثللری علمادر. مادامکه، دینس بر حکومت اسلامیه یاشاماز، و دنیلورکه شهسز اوله دره. شو حالده اودنغی احیا اینک و افرادامته فضیلت اخلاقیه ویرمک نایه اولور؛ احکام دینی بی تبلیغ و تلقین ایله اولور. احکام دینی نک تبلیغ و تلقین ایله مأموران اولانلرده مرتبه اولاده علمادر. ایشته، بوزایه مطلوبه بی ایصال ایچون بولایحه قانونیه تکلیف ایدلشدر. چونکه، بر ایدشن مقصد نه ایسه حکم آکا کوردر. بوراده مقصد ایسه اودر. فقط، محفلر علمای کرامک رئیس دینک اولان مفتیلری اله آلاچق اولورساق اوله درت یوز، بش یوز، بیک غروشله و متلا قوجه برولاینده بیک، بیک بش یوز غروشله برمنق بولونسون. قضالردهده الهی، آلتش بیک اهالی میانده کی علمانک رئیس بولونان برمنق درت، بشیوز غروش ماشله بولونسون، بودوغری دکلدر. چونکه شو غایه مطلوبه آرزو وجهه حصولدیر اولماز. بوجه مساعد دکلدرا

ایچون ، بر حکومت ایچون اک برنجی فایه ، او حکومتک ، او ملنک ، ترقیاتی ایچون فکراً متحد اولمق لازم کایر . بوله بر وحدت فکری بی تأمین ایتمک ، هر حالده منابع فکریه تک تعدایتمه سیله قابل اوله جتی قاعده م .

اوجنی قطعه مفیلر مسئله سیدر : رفقای محترمه ، مفیلره وریله جک ماشائک پک دون اولدینتی سوله دیلر . بنده کز تماماً فکریه اشتراک ایتمکله رار شو جودله برشی نظرد قمتی جلب ایندیکی ایچون هیئت جلیله عرض ایدیورم : شو جودل موجبنجه ، خدمیه بش یوز غروش معاش تخصیص ایدیکی کی ، قضا مفیلرینه ده بشر یوز غروش معاش تخصیص ایدیورم . بنده کز هیچ بروقده مفیلرک بر خدمه کی اوله یاه جتی هیئت جلیله عرض ایدرم . اگر یاره یوقه ، بو لایحه قانونیک کله جک سنه ، اوقانک اداره سی بر شکل قطعیت آلدقن و واردات آکلشله قدن سوکره ، اساس تشکیلایه بر ابر بولمده مذاکره ایدلمسی تکلیف ایدرم . یوق ، اگر بوتکلیف قبول ایدله یه جک اولورسه قضا مفیلرینه ، خدمه مثلاً بشر یوز غروش معاش ویرلسنی هیچ بر صورتده تجویز ایدم وطن ایدیورم که سز ، هیئت جلیله بونی قبول ایتمسکر . (دوغری و کافی صداری) رئیس — رجا ایدرم اقدم مذاکره بی کافی کورمه جک کزه ، ده اول سوز آلمش اولانلر واردر . صفوت افندی حضرتلری ، علیه انجمنی نامه سوله به جکلر .

صفوت افندی (اورفه) — شمس الدین پک افندی برادر بزرگ بو قانونک هیئت عمومی سی حقننده ، اسباب موجبه به دائر مطالعاته ، بنده کز جدا تشکر ایدرم . بالکزه برنجی وایکنجی ماده لک قانونیه لرینه او فایه لک نه صورتله استهداف ایدله جکنه دائر ، مضطه لده بر قید و اشارت اولادینقن بحث بو یوردق لری ایچون ، اوکا جواب ویرمک ایسته یورم : کرک دارالحکمه تک و کرک مجلس مشائخک فایه لری او فایه لری نه صورتله استهداف ایدله جکی حقننده انجمنده مذاکرانده بولونق فایه لری کورسترمک ایچون برنجی ماده بی بعضی جهلر علاوه اینتک . مواز نه مالیه انجمنی ده ماده بی . ده زباده اختصار ایدره کدن ، بزم مطالعاتزه اشتراک ایتمسدر . حکومتک مضطه سنده ده ، یه بو فایه لک کورستلشدر . مواز نه مالیه انجمننک اختصار ایدره کدن ، علاوه ایندیکی قیده دائره مشیخته حقایق دینی و معالی اسلامی بی نشر و تعمیم ایله مکلف « جهلندن عبارتدر . بو جهل و فایه تک تأمیه و واضحاً کورستلشنه کایقیر . بو فایه نه صورتله واصل اولونه جتی جهتله کنجه ، ماده ده کی نشر و تعمیم کداری ، اونی کورستریور . طبیی بو فایه دوغری بورومک ایچون بر طاقم رساله لر ، کتابلر ، رسمی جریده لر نشر ایدله جک مقصد بی و فایه سی بو صورتله استهداف ایدله جکلر . فقط بونلرک نه صورتله اجرا ایدله جکی ، طبیی بر نظامنامه ایله کورستریلر . ماده قانونیه ، اوزون اوزادی به کیمز .

مجلس مشائخک فایه سنه کنجه : حکومتده اسباب موجبه مضطه سنک تکلا و زواویه مآد برنجی قرض سنده « تکلا و زواویه آداب طرفه

موافق صورتده اداره لری تأمین .. الخ دیورور ایکنجی فقره سنده ده « پوست نشیلکله سالکی تیور و ارشاده مقتدر اصحاب لیاقت و فضیلتی .. الخ عیاره سی علاوه ایله یور . بو عیاره دنده بونک ایکی قسمه اقسام ایددیکی آکلشیلور . یعنی بری علمی ، دیکری ده اداری قسمی در . علمی قسمی ، تکایده کی طرق و وظائف دینی بی تنظیم ایتمکدن عبارتدر که ، طبیی بر طاقم تدقیقات علمیه به توقف ایدر و ایسته بوده ، مجلس مشائخک ، اشتتالات علمیه نتیجه سی اوله رقدن تکایه توزیع و تبلیغ ایدله جکی رسائل و تعیناتنامه لر واسطه سیله اداره اولورور . ایکنجی قسمی ده تکایه ر تعلق ایدر . تکایه ر ارباب لیاقتی ، ارشاده مقتدر کیمسه لری ، تعیین ایتمکدر . هر ایکی جهت ، کرک علیه انجمننده ، کرک موازنه مالیه انجمننک مذاکره لرنده اهل ایدلمش و مضطه لرنده صریح بر صورتده کیمشدر .

رئیس — مذاکره تک کفایتی حقننده ویرلش بر تقریر و ارافتم . مذاکره بی کافی کورنلر لفظاً ال قالدیرسون :

کافی کورولمشدر .

لایحه قانونیه ماده لرنک مذاکره سنه کیمسه سی قبول ایدنلر

لفظاً ال قالدیرسون :

قبول ایدلشدر .

ماده بی اوقویسکر :

موازه مالیه انجمنک تکلیف

ماده : ۱ - دائره مشیخته حقایق دینی و معالی اسلامی بی نشر و تعمیم ایله مکلف و اوج انجمنه منقسم بر دارالحکمه لاسلامیه تاسیس اولمشدر . دارالحکمه تک بر رئیس بولنور . اعضای بودجه ایله قبول ایدله جک تخصیصات دائره سنده بالندرج تزید ایدلک صورتیه طقوزدن دون ویکری بردن افزون اولماز .

رئیس — بو برنجی ماده حقننده ویرلش بر تمدیننامه وار اقدم . بوورک اوقویک :

ریاست جلیله

دارالحکمه لاسلامیه تاسیسی خندک قانونک همین محتاج ایضاح و تکلیف مواز نه مالیه انجمننک برنجی ماده سنده کی امضائک مقدرانه مآد بودجه ملاحظه و قیوداتی نکلیات مده کورنک حرمت انکشافه صوت ابراه ایدله جکندن ماده ده رئیس و اعضای مطلق سوک هر دنک بوجه آن تدبیر تکلیف ایلر : « دارالحکمه بر رئیس ایله طقوز ال یگیری بر امضادن مرکبدر »

طیون بیورنی بول بیورنی لازستان بیورنی مار دن بیورنی ره سی بیورنی ره دی یوسف ضیاء الدین سودی اصحاب حسین قهردی

صورتده البرز بیورنی محمد سید

رئیس — معلوم طالیلری اولدین اوزره الکزه کی لایحه تک برنجی ماده سنک دوغری سطرده « تاسیس اولمشدر » عیاره سندن سوکره کی درت بیج سطرک اولورادن قالدیر بقرق آنک برینه « دارالحکمه بر رئیس ایله طقوز ال یگیری بر امضادن مرکبدر » صورتنده مطلق عیاره وضع تکلیف اولنور .

متناسب كتب و رسائلك تدوين و نشرى و مكاتبه تعليمى برام ضرورى حالتى آتشدر .

ايكنجيسى فقه قسيدر. فقه ماملانى احتوا ايتديكي ايچون بونكده لزومى هر كسجه طيبيدر .

اوجنچيسنه قنجه : بو ، اخلاق قسيدر كه بنده كزجه اك مهم و شمدى به قدر اهال ايدلش بر نقطه اولارق كورديكم ايچون بوقسه ده زايده اهميت و برله سنى عرض ايدم حكيم . حكومتارى ، ملتارى باشاچاق مؤثر اجتماعى : فضائل اخلاقيه اولدني هر كسجه مسلم بولونديندن ، بو خصوصه كرك مدارس و مكاتبه و كرك تكايده تكاسل ايدلمسى جائز دكلدر . بونى ، هيئت جيلسه كزده اعتراف بوورورسكز . بنده كز ظن ايدبوركه ، وظائف دينيه و وظائف اخلاقيه نك بحق ايقايدلديكي زمانلرده ، وظائف اجتماعيه ، او وظائف دينيه سره سنده تماميله ايقا ايديلوردي و علم اسلاميتك ، حكومت عثايه نك سلطوت و عظمتك ده بو اساساته رعايت ايتكله تعالى ايديلوردي . فقط زمان كچيكه ، مع التأسف بو اساساتده كي كوشكلك روابط معنويه نك انكسارنى ، بزم محتاج اولديشمز بك چوق قوتلك ضغنى ، رابلارك كرسنى موجب اولمش او قوت ، او عظمت قالمشدر .

اك مدنى مملكتارده بيله قوانين موضوعه نك سعادت بشرى به تامين ايدمه ديكي تحقق ايتديكندن دولاي ، ضوابط اخلاقيه تنظيمى ايچون قونفرملر تشكيل ايديلور . حال بوكه بزم كتب اخلاقيه مزده مدون اولان بو اساسات اخلاقيه ، تماميه تطبيق واحكامنه رعايت ايديله جك اولورسه ، قوانين موضوعه نك تطبيقده بو بوك بر تسيلاتى موجب اولور . چونكه هر كس ، وظيفة مدنيه ، وظيفة اجتماعيه و وظيفة اخلاقيه سنى بيلديكندن دولاي محكمه له كيتمز . بو خصوصه تكيه لرده بك بو بوك خدمنى كورولمش و فقط مرور زمان ايله تكيه لرده ، او بك اساسلى و مبجل اولان وظيفه لرندن انحراف ايتشملر و اخلاق علويه به تلقينه مأمور اولان مشايخ كرام اوصافنده ، احفادى ، اخلاقى ، يقينه مدديكي ايچون ، بر آرز او اساسلى وظيفه لرندن ده انحراف ايدلديكندن بوكون اوتكيه لرندن ده احتياج نسبتنده استفاده ايديله مديكي مع التأسف كوريلور . شمدى بنده كز اوله ظن ايديلورم كه ، كرك حكمت اسلاميه ده كي اخلاق قسى و كرك مجلس مشايخك وظيفه سى ، اخلاق بر وظيفه اولدني ايچون ، آريجه بر مجلس مشايخ تشكيلنه لزوم كورمه بورم . بالكلز حكمت اسلاميه نك اخلاق شعبه سنده ، مشايخندن ده بر قاچ اعضا بولونرق بو نولرك ، مجتمعا مملكتده بر وحدت فكرية ، بر وحدت اجتماعيه تامين ايتك ايچون برابر جالشمه لرني ده ماناسب كوريلورم . بو به متابع تنويره مختلف اولدنجيه ، مملكتده وحدت فكرية به تامين ايتك بر آرز مشكل اولور ظن ايدرم . بو حقيقى هيئت جليله تقدير بووردرل . بو مملكتك متفكرلر ، مختلف منايعدن اقتباس علم و فضيلت ايشكلرى ايچون ، مملكتزده هر كس فكرى ، دوشونجه سى بر اوله مابور . يعنى ملل ناپه لر مزده ، بر ناپه ده ، بر نقطه ده هبمز متحداً حركت ايدميسورز . حال بوكه بر ملت

ايكنجى صنف عد اولونمشلردر - معاشرنى « ۵۰۰ » ايله « ۱۰۰۰ » آره سنده فرض ايدرك ، بو سنه و برمك موافقت ايدرك . آتيا ، ان شاه لاه ستمائيزه كوره ، بوجه مرك مساعدى نسبتنده ، بوحدلى توسيع ايدرز . بوكون دولتك چرخ اداره سنى چورمك ايچون ده بيلكلرجه تشكيلانه احتياجز وارد . بوكون زراعت مزده ، صنايع مزده ، تجار مزده ، بونون اداره مزده نقصانلر مز وارد . طبيى بونلر ياواش ياواش اصلاح ايديله جكلدر . بونلر بردن بره بايق ايتسه لك ، قارشيمزه واردات مستهسى چيچيور . آكر واردات ايله مصارفى بر بريله مقايه ايدمك اولورسه ق ، ظن ايدرم كه ، دهشتنى ارقام قارشيمنده بولونورز . بناء عليه بونون بونون محروم ايتكدن ايسه ، بر درجه به قدر نسبت دائره سنده معاشرنى زييد ايله مكم و تدريجي اولارق حد اعظم به ارجاع ايتك و صوركه دولتك واردان ، مصرفى قابيه جق مقداره واصل اولدني قدرده ، اولرك ده زايده اقدار به چالشقق ده موافقتدر ، ظن ايدرم . (مذاكره كافى صدارى)

صادق افندى (دكترلى) - مساعده بووريكز ، جواب و بره جكم اقدم .

رئيس - مذاكره كافى كورولم بورسه ، سزدن اول حلى افندى سويله به جكلر اقدم .

حلى افندى (بصره) - مقام جليل مشيخته ، بر دارالحكمت . الاسلاميه تأسيسى حقتده كي بولايمه قانونيه نك ، جدا هيئت جليله نى عنون ايدمك بر تكليف اولدينده شبه بو قدر ، بنده كز ، رفعاى محترمه نك بيانانه اشتراك ايتكله برابر ، بر ايكي نقطه حقتده بعض ايضاحات و بره جكم ، كچين سنه ، مشيختك عمومى تشكيلاتى حقتده بولايمه قانونيه كلديكي وقت ، بونك صور تطبيقه سنك اجراسى ، اولو واردات و قيه حقتده تدقيقات عموميه اجرا ايدلمه سته متوقف اولديندن و بوباده اوزون اوزادى به تدقيقات بايق ايچونده وقت مساعد اولمايدندن ، بولايمه قانونيه مذاكره ايديله ممش ايدى . حقيقه مشيختك ، مدارسك اصلاحى ايچون هر حاله اوقانك شكل حاضر به احتياجات عصره ايله متناسب برشكل و برمك لازم كلير . چونكه ، اوقاف ايله مشيختك استهداف ايتديكي نايه ، عيني ناپه در . هر ايكي سده فضائل عاليه اسلاميه نى نشر و نصيبه و مؤسسات دينيه نى حسن حاله محافظه به ، مدارسنى تسويق و اصلاح كى مقاصده عيني زمانده خيرات و ميراثى محافظه و محله صرفه خادم اولدقلى ايچون ، بونلرك اساس اعتباريه برلشمسى و مهم اولان وظائف دينيه و اجتماعيه مشتركا ايقاچمى لازم كلير . ايشته اوتشكيلات ، مع التأسف بوسنده كله ميور . اوتدقيقات حقيقه نك هنوز كال ايدلمش اولدني حكومت مضطه سنده ايضاح ايديلور .

دارالحكمت الاسلاميه : عقائد ، فقه و اخلاق قسملرني احتوا ايتك اوزره ، اوج قسى جامع بولونور . عقائد اسلاميه ، اعتقاداته كلامه متعلق اولدني ايچون ، هر حاله احتياجات عصره و مدنيه ايله

مركب بر دارالحكمه تأسيس اولوندى و اوج انجمنه تقسيم ايدلى . هرقره نك قبول ايچون اسباب موجب مقننه تجرى ايدايي وقت اوج انجمنه آرلسنك سيني احتوا ايتيور . يالكز اساس تشكيلات ايچون معالى دينيه و حقايق اسلاميه يي نشر و تعميم ايله مكلف ديه سويليور . بو اوج انجمنك ده تشكيل ده سر يع مقول و منطقي بر شكله افراغ ايدلى و ماده قانونيه ك هر كسك كوزنه خطوط اساسه اولوق اوزره چارچمسي ايچون فقه ، اخلاق ، عقائد قسملرينه آرلديني ارانه ايچون لازمدر . يوقه بوندن باشقه مقصد يوقدر . هر شيشي باه ييلمك اقتداري ، صلاحيتي و ريسه ك بيله ، مشيخت خلاف دين برشي باه جقمي ؟ ظن ايدرم كه اسلاميت خلافته كيده جك بر مقامك اسلاميته پايدار اولمه جقمي محققدر . بو مجلس ده اوله بر تصورده بولنه من ، ماده يه بوني ادخال ايتك ، ماده ده بوني تعيين ايتك مقام مشيخته شه وسو ايه اماندن متولد اولديني ارانه ايدرم . بووم بتم تصورمندن كچز ، يالكز مقام مثل اولان مأمورك قلمبندن كچرسه حيرت ايتامك قابل دكلدر .

رئيس — بوله بر ايهام هيچ كيسه ايچون وارد دكلدر اقدم . باب مشيخت مأمورين مدبري بحري افندي — مساعده بووريلورسه ماده حقنده سويله به جكم اقدم . بنده كتر برنجي ماده يي شو صورته هيئت جليله كزه تكليف ايدم جكم دائره مشيخته معالى اسلاميه يي نشر و تعميم ايله مكلف و اوج انجمنه منقسم بر دارالحكمه الاسلاميه تأسيس اولومشدر . بو عيني موازنه ماله انجمنك قبول ايتديكي شكلدر . آشاغي طرفي « اشبو دارالحكمه نك بر رئيسي بولونه جق و اعضاسي طقوزدن دون ويكرمي برون افزون اولمايه جقدر . »

رئيس — شمدى اقدم ، برقرار اوقودق و او ققرر اوزرسته بر مسئله ده توضح ايتدي . او ده : الياس سامي افندي برادر يمز عليه انجمنه نامنه ، كندى انجمنلري تكليفنك مدار مذاكره اتخاذ ايدلسني تكليف ايتديلر . اوقود يمز اوققرري رايه قومازدن مقدم عليه انجمنك تكليف ده اوقوبلم . ضبطه كچسون . اوندن سوكره هر هانكي انجمنك تكليفنك مدار مذاكره اتخاذ بوورر ايه كز او ققررلر يري ، اوندن سوكره كله جك و اوندن سوكره رايه يالكز مه عرض اولونه جقدر . بك افندي . لصفاً عليه انجمنك تكليف ده اوقورميسكز ؟

عليه انجمنك تكليف

ماده : ۱ : عقائد اسلاميه يي افكار و اعتقادات باطله يي قارشى مدافعه و مسائل اعتقادي و مهميه يي تدقيق ، اخلاق طاليه دينيه ، حكم و فضائل اسلاميه يي نشر و تعميم ايله مكلف دائره مشيخته بر رئيس ايله بالتمريج يكرمي بره ابلاغ اولوقنى اوزره شمديك طقوز اعضادن مركب عقائد ، فقه ، اخلاق ناملرله اوج انجمنه منقسم بر دارالحكمه الاسلاميه ، تأسيس اولومشدر .

رئيس — بناء عليه ظن ايديورم كه اول بول رايه يالكزه بو جهتي عرض ايتمك لازمدر : مدهسي اعتبارله هانسي انجمنك

الياس سامي افندي (موش) — اقدم ، حامد بك افندي برادر يمز ، بو انجمنلر حقنده وريله جك عنوانلري مقام مشيخته بر اقدق بوور دقلرندن عليه انجمنه بو خصوصده بر قاچ سوز سويلمك مجبور اوله رق بوني مجلس تالينك پيش نظرينه عرض ايله دي . ماده قانونيه نك اك اساسي ققطه سنك شوراده تعين ايتديكني ايسته بوور واوراده اخلاق ، فقه و اعتقاد ديه آيريبور . اكر بوراده يالكز اوج انجمنه منقسم دينلر ك مقام مشيخته نه صورته عنوان و ريسه و ريسون صورتى قبول اولونورسه بوني ، مجلس تالينك نظر تقديرته حواله ايديبورم . ناصل آرزو ايديلورسه اوله يايلسون .

باب مشيخت مأمورين مدبري بحري افندي — شو قانون لايحه سنك مجلس تالينكده حسن قبول كورديكني بو كر سيدن سوز سويله ين مبوءاتن كرامك قائلرندن و ديكر ديكلمتلكر كده حاللرندن آكلادم ، تشكر ايدرز . يالكز الياس افندي ، حامد بك بياناتي اوزرينه بر سوز سويله ديلر . بو انجمنلر ك عنوانلري ، تصریح ايديلر ك چيقماسني ايسته بوور ، بوور ديلر . نه ديمك ايسته دكلر ني آكله ي مدم ، ايضاح بوورسونلر . بو خصوصي مقام مشيخته بر اقرارسه مقام مشيخت نه باه جق ، عجباً مضر بر اسمي كتروب تاقيب ايدم جك ؟ بو انجمنلر ك باشنه يايانغي ، باياغي باشقه بر اسمي كتروب طاقه جق ؟ وظائف اصليه يي ذاتاً تعين ايتش . كرك لايحه نك ماده لر نه كرك اسباب موجب مضطه سنده ، حقايق دينيه و معالى اسلاميه يي نشر و تعميمه مكلف اولديني بيان ايديلور . شو تمبير قانونده موجود ايكن طاغدن ، قيردن ، باردن بر اسم كتروب طاقيلر يي ، يعنى مقام مشيخته بر اقرارسه سوزمندن نه ديمك ايسته ني ليور ؟ بنده كتر مقصد لر نك ايضاح ايدلسني رجا ايدرم .

الياس سامي افندي (موش) — اقدم ، اولان بنده كرك هيچ خاطر مدن كچه ين بر مسئله نك ، مقام مشيخت بناه نيك مثل اولان مأمور افندي نك خاطر مدن كچديكي ايچون حيرت و تأسف ايدرو مجلس تالينك نظر دقتي جاب ايلرم . مقام مشيخت ك قدسيت و ميجلتيه ، مقابله متناسب اولسا يان بو تصور آتقق مأمور افندي نك كندى خاطر لر نه كله ييلور . سويله دكلري سوز ، بنده كرك هيچ خاطر نه كله دي . اوسوزي كنديلري سويله ديلر . انسان كندى افاده سيله الزام اولونور . بناء عليه ين قضى تيره و تنزيه ايديبورم . چونكه بوله بر تصور جدم فكر مدن كچه بوور . ثانياً اكر مجلس طالي ، موازنه ماله انجمنك برنجي ماده ده ك شكلنى قبول ايديبورسه ذاتاً حكومتك ده ايلك تكليف عيني ماده در . حكومت كندى مده سني نيچون مدافعه ايتيور ؟ كندى مده سي ايله اونك آره سنده هيچ بر فرق يوقدر . عليه انجمنه ، لايحه قانونيه نك اسباب موجب سنده ايضاح ايتديكي بنده كرك مذاقعه درميان ايتديكم برنجي مده نك شكلي اشبو هيئتك وظائف اصليه سنه متدار خطوط اساسيه يي احتوا ايديبور . موازنه ماله و حكومتك تكليفلري بو شكلمدر : حائرة مشيخته بر حائرة عليه احداث ايدلى . طقوز اعضادن

محمد سعید افندی (معموره الزری) — بوتکلفده داعیکزکده امضای واردور. اوت، بو قیدک بورادن قالدیرلسی لازمدر. چونکه بو بودجه یه تملق ایدر و بوقیدک بوراده بولنسی مقام جلیل مشیختی بودجه ایله قئید ایلر. بو قید ایله باب مشیختک صلاحتی تحدید ایدلریکندن بوقیدک بورادن قالدیرلسی استرحام ایدیوروز.

حامد بک (حلب) — برنجی مادهده، موازنه مالییه انجمنی طرفندن قبول و وضع ایدیلان قید، مقام جلیل مشیختی، قئید ایتمش اولیور، دنیایور. ظن ایدهرمکه بوتون دوائر حکومت، بودجه ایله مقیددر. اگر بودجه ایله مقید اولیجق ایسه، شو حالده قوه تشرییه نیک الک مهم وظیفه سی اولان بودجه مسئله سی قوه تشرییه دن نزع ایتمک لازم کلیر. احوالده بزم وظیفه من ایکنی، اوجنهی درجه تنزل ایلر. ذاتاً حکومتک تکلیفندهده، شمدیلک طفوز اعضادن مرکب اولوق اوزره بالترج یکریمی راعضای اولونور دنیایور. شو حالده طبیی و ماده یی تکلیف ایدن حکومت، بودجه سی ده نظر اعتباره آیور. مقام مشیختده و قطنه یی تعین ایدیور. بناء علیه حکومتک تکلیفی وجهه، حد اسفری که طفوز اعضادن عبارتدر. بو، عیاً بودجه یه قونیلور. سنه آتییه ده مقام مشیخت ایستری یکریمی راعضای تکلیف ایدر. بودجه من مساعد ایسه و هیئت جلیله قبول ایلریسه اعضانک مقداری یکریمی بره ابلاغ ایدیور. عکس تقدیرده بودجه نیک مساعدیسه دأره سنده تخصیصات وریلور و اعضانک مقداری، تدریجاً قدمه قدمه حال اصلیه نه ابلاغ ممکن اولور. بودجه ایله مقید اولایه جق اولورسه ق بیلمک اوزمان وظیفه من نه اولور؟ (دوغری سداری)

الیاس سالی افندی (موش) — بنده کز علمیه انجمنی نامنه حامد بک افندی به جواب ورده جکم. بوندن اول، موازنه مالییه انجمننک تکلیفی کاتب بک اوقودی. برنجی مادهده موازنه مالییه انجمنی ایله علمیه انجمنی آره سنده کی فرقلر، بالکنز اختصار ایله تطویلدن، تفصیل ایله ایهامدن عبارت اولمش بولونه بدی بلکه بحث ایتمدم. لکن علمیه انجمننک برنجی ماده سنک شکل تکلیفنده اهمال ایدله یه جک بعض قاط اساسیه وار. بناء علیه اول امرده اوشکلک مجلس عالییه اوقوناسی و قبول ایدله سی رجا ایدیوروم. چونکه اولاموازنه مالییه انجمنی ماده یی اختصار ایدمه دییه، حقایق دینه و مالی اسلامیه یی نشر ایچون اوج و تقسیم ایله مکلف و اوج انجمنه منقسم... صورتده تنظیم ایتمش، بو مقصد انجمنه لزوم بوقدر دینه ییلیر. انجمنک اوجه اتقاسی ایسه علمیه انجمننک اسباب موجه سنده کورتلری اوزره، فقه اخلاق، اعتقاد کورلرندن چیقار. مادهده بر خطوط اساسیه ایله اکتفا ایتمک، علمیه انجمننک باشلیجه مقصدی تشکیل ایتدیکندن، دارالحکمه نیک وظائف سآره سی نظامنامه یی بوافق صورتیه، خطوط اساسیه وظائفی، ماده اصلیه ده کورتمک ایستمش. اولنک ایچون مسائل اعتقادی و عملیه و اخلاق ماله و دینه مثللو اوجه یی بر جوق قاط اساسیه به اشارت ایتمک ایچون ماده سی بو صورتده لایمشدر. بوقسه بی سواد بر قئیه اولش اوله ایدی بلکه فراغت ایدر و ایی ماده برود در ایدم.

بوسبیله علمیه انجمنی طرفندن بایلان ماده نیک اوقوناسی و هیئت جلیله طرفندن قبول اولوناسی رجا ایدهرم و مجلس عالییه بالخاصه قصد ایدیلن قاطه، اعتنا اولونان اساسانه رعایت ایدلسی ایچون اوقفره نیک قبولی رجا ایدهرم. اوزمان بودجه ایله قئیده حاجت قالماز. اساساً او بودجه قئیدی مناسرتکی برشی کور یوروم. موازنه مالییه انجمنی، یا بونی قبول ایدیور یا خود رد ایدیور و یا وسط بر شکل وار. بودجه نیک تخصیصنه تملق ایدیور. یارد و یا قبول وار یا خود تملیق وار. موازنه مالییه انجمننک قئیدی، سعید افندی برادر عزک دیدیکی کی مشایه مشوش رشکه افراغ ایدیور. بالکنز بر تشکیلاتی قبول ایدهرم دیرکن بودجه یه تملیق ایتمک بیامم نه درجه یه قدر منعلق اوله ییلیر.

حامد بک (حلب) — دیننده علمیه انجمنی مضبوطه محرری سفوت افندی حضرتلری نیک بیان بو یوردلری وجهه، علمیه انجمنیه موازنه مالییه انجمنی آراسنده، موجب اختلاف بر قطنه بوقدر. فقط دهها مجمل و دهها شمولی اولوق اوزره، بز بوشکلی مناسب کوردک. هیئت جلیله او جهتی تقدیر بو یورور. قالدی که بو دأره، اوج انجمنه منقسمدر و انجمنلرک ناماری ماده قانونیه ده تعین اولونورور. بز دوشوندک، مادامک بو دارالحکمه نیک وظائفی تعین ایدهرک بر نظامنامه نیک تشریحی حکومته یراقیوروز. بوگون اوکا مثلاً، اخلاق نامی ویرمک ایستمزده باشقه برنام ویرر. بونی، بو صورتده قئید ایدرسکه هر کون بر قانونک تعدیل تکلیفی قارشیننده بولونه جق و بو صورتده کندیلری نیک ده وظائفی، صلاحیتی، قئید ایتمش اولایجنز. حال بوکه بزم آرزومن، بایلان قانونلر دائمی اولسون. هر کون، هر آی، هر سنه تعدیل اولوناسون. بونک ایچون بز قاط اساسیه یی تعین ایله مکله برابر، اوج انجمندن عبارت اولایجنذر، فضله اولمایه جقدر، دیکله، فقط مقام مشیخت، هر هانکی اسمی آرزو بو یورورسه اواسی ویرر مطالعه سنده بولوندرق و بز بونده قئیده لزوم کورمه دک. مع مافیه هیئت جلیله ناسل آرزو ایدرسه اوله اولور. بز اعتراض ایتمه یوروز. بودجه مسئله سنه طنجه: بز بوقیدی وضع ایتمکله بو لایحه یی رد ایتمش اولمایوروز ظن ایدهرم. چونکه حکومتده تنظیم ایتدیکی مادهده، شمدیلک طفوز کشیدن عبارتدر، دییور. معلوم تالیکز بو حاضر برشی دظدر. بوگون بو وظیفه یی ایضا ایدهرک طفوز ذات بولسونلر، اوندن سوکره کله جک سنه دهها زیاده ذوات بولونور. اولنری ده قبول ایدهرز. ذاتاً بو سنه ایچون حد اسفریسی قبول ایتدک و تخصیصاتی ده وردک. ایلروده ان شاء الله تزیید ایدهرز. اساساً بوتدرنجی بر صورتده اوله جقدر. بناء علیه بورادهده بر اختلاف بوقدر. سوکره دأره جلیله مشیخت، کله جک سنه بودجه سیله اعضانک حد اعظیسی تکلیف ایدرسه انجمن، بو تکلیفی قبول و یا تعدیل ایدر. هیئت جلیله حکمدر، اگر انجمنک بیسان ایتدیکی اسباب موجه یی موافق کورمزسه، مشیختک تشکیلاتی حد اعظییه ابلاغ ایچون ایستدیکی تخصیصات وریلیر. مقام مشیخت او خصوصده مقید بولونماز و بوندهده ذره قدر بر قئید بوقدر ظن ایدهرم.

رئيس — پي اقدم ، محاوره اولماسون رجا ايدر . تعديلنامه اوقوندى ، ملاحظات ده استماع بو يوردى . شمدى احمد بك افدينك تعديلنامه سنى رايه وضع ايدييورم . تعديلنامه يي نظر اعتباره آلاندر لطفآ ال قالد پرسون :

نظر اعتباره آلنامشدر اقدم .

تكرار ماده يي لطفآ اوقورميسكز ؟

(موازه انجمنك تكليف ايله ديكي برنجي ماده تكرار اوقونور)

رئيس — ماده يي رايكزه عرض ايدييورم . قبول ايدنلر لطفآ ال قالد پرسون :

قبول ايدلشدر .

ماده : ۲ . مجلس مشايخ بررئيس ايله يدى اعضادن مركبدر .

حافظ احمد افندى (بروسه) — مساعده ايدر ميسكز اقدم ؟

رئيس — ديكه يلم رجا ايدهرم ، احمد افندى حضرتلرى ضبطه ايشيدبريكز اقدم .

حافظ احمد افندى (بروسه) — محترم آرقداشمز حلمي افندى

حضرتلرينك بيان بو يوردى يي وجهه ، دارالحكمه الاسلاميك نيك براخلاق شعبه سى اولديشندن و براخلاق شعبه سى مشايخك اشتراكيله درعهده ايديله جكندن و مجلس مشايخك توجهات كي سائر وظيفه لرى ده اساساً اوقاف اداره لرى و شوراي اوقاف طرفندن اداره ايدليكندن بوايكنجى ماده نك تماماً طينى تكليف بو خصوصه ، برتقرر تقديم ايدييورم .

باب مشيخت مأمورين مديرى بحرى افندى — احمد افندى

حضرتلرى ، دارالحكمه نك اخلاق انجمنى موجود ايكن مجلس مشايخه لزوم يوقدر ، بناء عليه ايكنجى ماده نك طينى تكليف ايدييورم ، بو يورديلر اساساً بر شوراي اوقاف موجوددر ، مجلس مشايخك

وظيفه سنى بوراسى يياره ديديلر . اقدم ، شوراي اوقاف ، اوقاف نظارته مربوط برشورادر ، مجلس مشايخ ايسه مقام مشيخته مربوط بر مجلسدر . شيخ افنديلر ك تميم عزاللى كى كى مجلس مشايخدن

كچر و مقامدن موجي آلتير . يالكز او تكيه نك نه قدر مينانى وارسه او ، اوقاف بودجه سنده در و اورادن بريلير . ايشته شوراي اوقاف

بوسائل ايله اشتغال ايدر . بناء عليه شوراي اوقاف ، مجلس مشايخك وظيفه سنى كورمه ز . بو مجلس مشايخك وظيفه سنى ، اخلاق انجمنك

كورسى مسئله سى ده وغرى دكلدر . مجلس مشايخك وظيفه سى ، هم ادارى و هم ده عمليدر . مجلس مشايخ ، شىخلى عزل ايدر و نصب ايلر .

مجلس مشايخ ، آداب طريقت داره سنده تكيه لره آين اجرا ايديليورى ، ايديليورى ؟ بونلرى تدقيق و تقبيل ايدر . صوكره

مشايخ عصره وزمانه موافق برسوك ايله مشايخى يشدبرير . او نه دن برى امال ايدلش اولان بو طريقي ، شمدى بر ذيرلنك ايسه بورز .

خى بو مجلسى ، بوتون بوتون لغوايتك دكل ، بونك اعضاسنى تربيد ايدييورز . بو مقصدا و نه دن برى امال ايدلش ، فقط شمدى زيونى احياتك ايسه بورز . شمس الدين بك افندى ، بو مجلس مشايخك وظيفه سنى نه دن عبارت اولاجتى

بحق ايفا ايدمه جكلدر . اكر بوكونكى عصر ك ميدانه قويمش اولدنى تلبقيات علميه ، تلبقيات حقوقيه ، تلبقيات فلسفه بو انجمنك مجهولى قالمش اولورسه ، اوبله ظن ايدييورم كه ، بو انجمنلر كنديلرى ايچون اتخاز ايتش اولدقلى وظيفه لرى بحق ايفا ايدمه به جكلدر . بن دييورم كه :

هر انجمنك ايجنده هيچ اولمازسه معاصر ترقيات حقوقيه و فلسفيه و اخلاقيه و واقف اوله رقى بذات بولونسون و انجمنى بو كى ساحه لرده خبردار ايتسون و او كا كورده انجمن ، تدقيقاتى اوساحه بو يورتون .

اساسات و معاليات اسلاميه يي اوساحه ايله تاليف ايتسون و اكر آرقده حطابق براختلاف وارسه اونى رد و طى ايتدبره جك بر ساحه اورزند

يوروندرسون . بوقسه بوتشكيلات روح عصره تماماً قايى قابلسه ، بزى انديشه به سوق ايدن احتياجاً تميزك تامينى چاره سنى بو صورتده كورمه يورم .

يالكز ، بوكونكى عصر ك ميدانه قويمش اولدنى ترقياتى كنديسنده جمع ايديله جك برهلم ، معاليات و حقايق اسلاميه به بالاستناد يا اوللرى

تاليف ايديله ييلر و يا خود حقيقه بر مخالفت و ضديت مطلقه وارايسه اونى دفع ايديله ييلر . بوكونكى علماي اسلاميه بونى يايقى موقننده

بولوماز لسه ، بوكونكى درد مزه و بوكونكى بحران اجتماعى و معنويه قطعاً چاره ساز اوله مازلر . بن ، بو انجمنه انتخاب ايديله جك ذات ،

لاعلى التميم انتخاب ايدلسون ، ديمه يورم . انجمنك ده اوزاتك معنويانه اعتقاد ايتجى ، او ذاتك قيمت علميه و دينيه سنه ايمان ايله سى

شرطدر . ذاتاً انتخاب اولونه جق ذاتى ، انجمن انتخاب ايدم جكندن البته او ذاتك معنويانى ، اهليته درپيش ايديله جكلدر . بناء عليه بوشرايط داره سنده هر انجمنده ، بو كى صاحب وقوف

و متخصص ، عصر ك روحنى آكلامش ذواتك بولونماسى لازم عد ايدييورم . ظن ايدرسه م ، هيث عليه كزده بولزومى تقدير

بو يوردق تقرر يي قبول بو يورور .

باب مشيخت مأمورين مديرى بحرى افندى — احمد بك افندى ، تميم اولونه جق ذواتك اوصافى حفته ده وسايله بولونيورلر

بو بوقانونه كچمسنى تكليف ايدييورلر . بيان بو يوردقلى حقايقه مقام مشيخت تاميله واقفدر . اورايه ناصل بر آدم كله ييله جكنى مقام مشيخت

دوشونمكده در . بزديورز كه : بو كى مواقه كله جك ذوات تميم ايله اولماز ، بلكه تميم ايدر ، اوبله كليلر . بز ، كرك اساتاب اولده كرك خارجه ده ،

شوايتك اهل كيم وارددر ؛ ديهه آرايه جفز ، بو ذاتى آرايوب ، بولوب اورايه اولورته جفز . اكر بولومازسه ق اوراسى آچيق قاله جقدر .

اورايه نا اهل بر آدمى كتيوب اولورته جق اولماز بو بونى مقام مشيخت باپماز و مقام مشيخت كندى آياغنه و دولاييله عالم اسلامك ده آياغنه باله اورمش اولايه جقدر . مقام ، بو كا ماندر بناء عليه بو خصوصك ماده قانونيه بكمسى طرفدارى دكلز .

محمد سيمه افندى (معموره العزيز) — بنده كزده سويله به جكدم ، فقط بحرى افندى حضرتلرى كوزل سويله ديلر . بو قيده لزوم يوقدر . بو ذاتى آرايوب بولقله باب مشيخت مكلفدر . ذاتاً صره ده اورايه ده كله دى . اولاداخل ايشمى بترهلم ، اوندن صوكره خارجه كيره مدافعه و مقابله ايله يلم .

اولونمشدر. « فقره سندن سوكره آشباغیده کی درت بچی سطر طی ایدیلهرک اونك یرنه مطلق اولهرق » دارالحکمه بررئیس ایله طوقوز الی یکریمی برعاضادن هرکبدر، فقره سنك علاوه سنی تکلیف ایدیورلر. بوتقریر اوزرینه کندیلریده ایضاحات وریدلر. مضیبه محرریده سوز سوبله دی. حتی برمسله دن دولانیده براختلاف تحدث ایندی. شمدی بوتعدیلنامه بی نظر اعتباره آلانلر لطفاً ال قالدیرسون: نظر اعتباره آتلما دی.

شیمیدی بوماده یه علاوه ایتمک ایچون برتقریر وار، اوقویبکز اقدم: هر اوج شیمیه انتخاب اولونه چی ذواندن هیچ اولمازسه برینک علم فون، فلسفه وحقوق حاضرته واقف ومتخصص اولمای مشروطلر. قره حصار صاحب مبعوث آغا اوغلی احمد

رئیس — ماده یه بویه بر فقره علاوه سی ایچون تقریر ورییورلر. بویورک احمد بک.

آغا اوغلی احمد بک (قره حصار صاحب) — اقدم، بنده کزی بو تکلیفه سوق ایدن اسباب، قانونک مقصدنی تأمین ایتمکدن عبارتدر. قانونده نیلیورکه: بو قانونک، بو تشکیلاتک اس اساسی بو کون اختلافه، نشته اوغرامش اولان افکار عمومی اسلامیه بی براسقامت اوزرینه یوروتمکدن عبارتدر. بر طرفدن تلقیات حقوقیه من، دیگر طرفدن تلقیات اخلاقیه من، اوچینی طرفدن ده تلقیات فلسفیه من، بو کون برچوق منبعلر دن کن تأثیراتک آلتنده بولونه رق نشته اوغرامقده در. حقیقت حالده بوتقطه نظر دن بوتون اقوام اسلامیه، بالخاصه ملت عثمانیه، بویورک بر بحران معنوی کچیرمکده در. تلقیات حقوقیه من، حیات ماده من ایله علاقه داردر. بو کون کورییورزکه بر چوق شیرلی، برچوق تأسیساتی، برچوق تشکیلاتی، یکی اساسلر اوزرینه تأسیس ایتمک مجبور شنده قالدینمز حالده، اسکی اساسلرک ماهیتی بیلیمدیگمز ایچون، اولنرله قابل تألیف کی عد ایتمکله مجبور شنده قالیوروز. عد ایدنرله ایتمه سنلر آره سنده بویورک بر اختلاف ساحه سی آچیلور. کذلک بو کونی اخلاقیات تلقیات من، هیچ شبه یوق که بر عصر، ایکی عصر، حتی دیبه بیلیرم که اوج عصر اولکی تلقیات اخلاقیه منک عینی دکلدر. کذا بو وادیده یوریه رلک دیگر شعبات حقنده ده عینی شیئی سوبله مک قابلدر. بو تأسیس اولونان یکی مؤسسه نك اکی برنجی وظیفه سی، حقایق اسلامیه بی، معالیات اسلامیه بی — که ایدیر — نشر ایتمک خصوصنده بویورک بر ماهیتی حائر اولدینندن او ماهیتی کشف ایدرک میدانه قویمق دن عبارتدر. ظن ایدرم وظیفه سی کرک اخلاقیاتده کرک حقوقده کرک حکمیاتده بوندن عبارتدر. فقط ظن ایدرسم بونی باقم بو وظیفه بی بحق ایضا واجرا ایلهمک ایچون بالکنر اساسات اسلامیه بی تدقیق ایتمک کافی دکلدر. عین زمانده ده واسا سانی، موجود اولان اساساتک نه کی تأثیرات آلتنده قالدینی ده بیلیمک ایجاب ایده جکلدر والوظیفه اسلامیه سی — که تعداد ایدلش قانونده کوسرتلشدر —

فکرینی اساس مذاکره اولهرق قبول بویورر ایسه کز کرک آرقداشمر طرفدن وقوع بولان تعدیلات تکلیفی و کرک حکومتک تعدیلات تکلیفی هیئت جلیله بر سوکره عرض ایدرم، شمدی هر ایکسی ده منظور عالیری اولویور اقدم. موازنه مالیه انجمنک تکلیفی، علمیه انجمنک تکلیفی، الک سوک تکلیف، موازنه مالیه انجمنک تکلیفی اولدینی ایچون اول امرده اونی رأیکزه عرض ایدیورم. قانونک مذاکره سنده، یعنی برنجی ماده نك مذاکره سنده، موازنه مالیه انجمنک تکلیفی اساس اولهرق قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیرسون:

لطفاً ال لریکزی ایدیریکز. شمدی عکسینی رأیه عرض ایده جکم. لایحه قانونیه نك برنجی ماده سی ایچون علمیه انجمنک تکلیفی اساس مذاکره اولمق اوزره قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیرسون:

لطفاً ال لریکزی ایدیریکز اقدم. زحمت ویره جکز، موازنه مالیه انجمنک تکلیفی قبول ایدنلر یعنی ماده نك مذاکره سنده بو تکلیفی اساس اولهرق قبول ایدنلر لطفاً آباغه قالفسون:

رجا ایدهرم اوطورمه یکز اقدم، صابورلر. لطفاً اوطوریکز اقدم. زحمت ورییورم عفو ایدرکز. عکسینه رأیه عرض ایده جکم. بوسفرده علمیه انجمنک تکلیفی اساس اولهرق قبول ایدنلر لطفاً آباغه قالفسون:

اوطوریکز اقدم. موازنه مالیه انجمنک تکلیفی دائره سنده ماده بی مذاکره ایده جکز. بنه علیه برنجی مسئله مستأخره یتدی. شمدی تعدیلات تکلیفی قالدی. اقدمی حضرتلرینک تکلیفی ده اوقوندی. بوتکلیف ده موازنه مالیه انجمنک برنجی ماده سنده کی اعضانک مقدارینه دائردر. تعدیلنامه بی اوقومشدق. ایسترسه کز بر ده اوقوبه لم. (تکرار اوقونور)

حامد بک (حلب) — اقدم، دمنده هیئت جلیله بر عرض ایتدیگم وجهه علمیه انجمنی ایله آره منده اساس اعتباریله بر مخالفت یوقدر. یعنی حد اعظمی وحد اصتری بی زده قبول ایدیوروز. فقط تخصیصات مسئله سی بودجه مسئله سی اولدیندن طولانی طیبی مجلسی هیچ بروقت اسر واقع قارشوسنده بولوندرمق ایستیمز. بوزم وظیفه اصلیه مندر. بودجه من مساعد اولدینی زمان حد اعظمی به ابلاغ ایده جکز. مساعد اولادینی تقدیرده مجلس حالیکزی براسر واقع قارشوسنده بولوندرمق ایستیمز. یوقه حد ذاتنده شکل اعتباریله قبول ایدلشدر.

رئیس — بو خصوصده کی ایضاحاتده تمامیه استماع اولوندی. بنه علیه تعدیلنامه بی رأیکزه عرض ایده جکم. بوتعدیلنامه بی قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیرسون: (آکلاشلما دی صدالی)

ترده ایدرسه کز نتیجه بر عرض ایدم. اوتورد، بنده کزه ده کلیر. اقدم، برنجی ماده ده کی ... دارالحکمه الاسلامیه تأسیس

قونه جقدر . بوجه ، معلوم تالکيز سنه ک اولوق اوزره تنظيم ايديلر
وتخصیصات سنه اوزرينه وضع اولونور . فقط برآمورک عمری وفا
ایتمز ویا انفصال ویا خود استفا ایدر سه طبیعی قسط الیوم مامله سی
اوزرینه کندینسه یاره وریلور . شوالده بواعراض ده وارد دکلدر .
(مذاکره کافی صداری)

فؤاد بک (دیوانیه) — موازنه مالیه انجمنی مضبطه عمری
بک اقدینک مطالعاتی بنده کزک فکریه توافق ایدیور . بنده کز ،
بوقانون بوجه اولادینی ایچون معاشانک یکن سنونبک ذکر ی
زاند اولهرق وضع اولمشدر ؛ دییورم و ذتاً شمده زاند اولدینی
تحتق ایتدی . بناء علیه بونک بوسورتله ضبطه کیمسیله اکتفا
ایدیورم .

رئیس — باشقه بر مطالعه قالمادی اقدم . ماده ی اوقودق ، جدول ده
اوقودق . ماده ی مربوط جدول ایله برابر رأ یکزه عرض ایدیورم .
قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیرسون :

قبول ایدلشدر .

ماده : ۴ دارالحکمه و مجلس مشاخر رؤسا و اعضاسنک وظائف
و اوصاف لازمه سی و صورت انتخاب و تعیینی نظامنامه ایله تعیین
ایدیلور .

رئیس — بو ماده ایچون سوز ایسته بن واری؟ رأ یکزه عرض
ایدیورم . قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیرسون :

قبول ایدلشدر .

ماده : ۵ ولایات و الویه مراکزله ممالک اجنبیهه مستخدم
مقتیلر برنجی وقضا مراکزنده کیلر ایکنجی صنف اولوب بولندقلری
مواقفک امریتنه و کندیلرینک قدم خدمته کوره برنجی صنفک معاش
شهریسی بیک غروشدن ایکی بیک غروشه و ایکنجی صنفک معاشی
بش یوز غروشدن بیک غروشه قدردر . الیوم اعطا اولنقده اولان
معاشانک حد اعظمته قدر ابلاغی بوجهیه موضوع تخصیصانک
وستته متوقدر .

صادق اقدی (دکترلی) — اقدم ، بو ماده نک محتویاتی معلوم
تالیکزدر . برنجی صنفه بیک غروشدن ایکی بیک غروشه قدر ،
ایکنجی صنفک معاشده بشیوز غروشدن بیک غروشه قدردر ؛
دنیلش . بنده کز بودفه برطاقم پرلرده سیاحت ایتدم . اسنی بوراده
ذکر ایتمه ییم . براییک معنی به تصادف ایتدم . هله بونلردن بریسی لوا
مقتیسیدر . بوذات ، برمراسمه واجتماع محله کهدی . سوکره نه ایچون کهدک ؛
دیه سوردم ؟ سافلامق ایسته دی . حیاتیام اوزرینه ایسی تعمیق
ایتدم . تملل و تمارض ایتدی و آرتق نهایت سینی سوبلدی ؛ جیسی
یوقش . بونی برمثال اولهرق عرض ایدیورم . آرتق شمندی بشیوز
غروش ، سکر یوز غروش معاش ایله حقایق اسلامییه نیشرو تمم ایده چکلرک
ولاسیا مقام معلای مشیخت اسلامییه اشغال ایدن شیخ الاسلاملرک
منشرده وکیل و نمثل بولونان و محنتده اورانک علماسنکده رئیس

جدولده آری آری ذکر ایدله سنه اعتراض ایده جکدم . بوراده
رئیس ایچون شهری یوز وسنوی بیک ایکی یوز لیرا ، یازیلیور .
بو ایضاحانندن فائده نهدر ؟ بوتقدیرده بوراده برتیجه حقوقیه ترتب
ایدر . فرضا اساس ، بوقانونده ، سنوی اولورسه ، اووقت سنه نک
نصفندن برکون زیاده سیله خدمت ایدن بر اعضایه بر سنه نک تخصیصانک
ورله سی ایجاب ایدر . مثلاً بر ایک اون آلتینسده وفات ایدن
اعضایه او ایلفک تمامق ویرمک لازم کلیر ؛ قاعده حقوقیه
بودر . طبیعیدرکه بوراده ک مقصوده شهریدر . مادامکه شهریدر ،
او حالده شهری یوز لیرا دیر ایسه بونک سنوی بیک
ایکی یوز لیرا اولاجنی بالریاضیه تعیین ایدر . بناء علیه بوراده ک سنوی
ستوننک لغوی طرفدار ییم ؛ مقصد عاجز انهم بودر وطن ایدیورم که
هیئت محترمه نک قبوله اقتزان ایدر .

شفیق بک (استانبول) — باش کاتبک وظائفنک نهدن عبارت
اولاجنی بیخده معلومدر ؛ طبیعی مقتدر اولماسی لازم کلیر . لکن
انجام کار اوراده بولونان اعضانک و بره جکی قرارلری میدانه چقاروب
کوسترمدکن عبارتدر . البته که بر اعضا ایله بر باش کاتب مساوی
اولاماز . مادامکه باش کاتب الی لیرا آلاجق ؛ طبیعی اوراده بولونه جق
کاتبلرکده ، اوکا کوره ، علی الساده کاتب اولماسی لازم کلر ؛
مقتدر اولماسی ایجاب ایدر . بناء علیه بویله معتنا بر هیئت
علیه نک قولانه جنی کاتبلرکده ، حتی او طه جیسنه قدر ، معتنا
آدملر اولماسی لازم کلیر . هر حالده الی لیرایه نسبتبه اون لیرانک
مقداری آزددر و اعضایه نسبتبه باش کاتبک الی لیرا معاشی چوقدر .
بنده کزک سوله مک ایسته دیکم بودر . یوقه وظیفه سنک نهدن عبارت
اولدینی بنده کزده بیلیورم .

حامد بک (حلب) — اقدم ، بوراده ک باش کاتبک وظیفه سی
علی الساده بر باش کاتب وظیفه سی دکلدر . باش کاتبه نه کبی بروظیفه
تحمیل ایدله بکنی بحری اقدی حضرتلری ایضاح بووردقلری کبی
بودن اول قبول بووریلان ماده موجبنجه بر نظامنامه یایلاحنی ده
معلوم تالیکزدر . ایشته بونظامنامه ده باش کاتبه تودیع ایدله جک
وظائف تاملیه کوسترته جکدر ، بناء علیه بو ، بر حال استثنائی حاذدر .
کاتبلرککنجه : معلوم تالیکزدرکه ، « ۱۳۲۶ » سنه سی بوجه سنده
قبول ایدیلن اساسات دائره سنده ، کتبه نک درجاتی وارددر . معاشلری
درت یوزدن باشلار ؛ آتی یوزه سکر یوز ، بیک وحد فایه سی بیک
ایکی یوزدر . بناء علیه بوکاتبلرک وظیفی ده کرک اعضا و کرک باش
کاتبک احضار ایده جکی شیلری تبیض وتسوید ایتمکن عبارت
اولدینی ایچون بومعاشده حد کفایه ده در .

سوکره معاشانک بورایه سنوی اولهرق وضعی موافق اولادینی ،
فؤاد بک اقدی در میان بووردیلر . حال بوکه ؛ بوقانونده ک ترتیب ، وریلن
معاشک مقدار شهریسی ایله مقدار سنویسی مقایسه ایچون وضع ایدلشدر .
بوقانون هیئت جللیه کزک قبوله اقتزان ایتدکن سوکره یکنون ،
علیه بوجه سنه بر فصل مخصوص آچیهرق سنوی تخصیصات اولارق

فؤاد بك (دیوانیه) — غالباً ، جدولہ دائرہ تعدیلات واردہ .
رئیس — افتدم ، مادامکہ طلب واقع اولدی . دارالحکمة الاسلامیہ
میه مائد جدولی اوقویکیز :

رارالکمة الاسلامیہ

شہری	سنوی	مأموریت	عدد
لیرا	لیرا		
۱۰۰	۱۲۰۰	رئیس	۱
۵۰	۵۴۰۰	اعضا	۹
۵۰	۶۰۰	باش کاتب	۱
۱۰	۳۶۰	برنجی صنف کاتب	۳
۸	۲۸۸	ایکینچی	۳
۵	۱۸۰	خدمہ	۳
	۸۰۲۸		

مجلس مشایخ

۵۰	۶۰۰	رئیس	۱
۲۰	۱۶۸۰	اعضا	۷
۲۰	۲۴۰	باش کاتب	۱
۸	۹۶	کاتب	۱
۵	۶۰	خدمہ	۱
	۲۶۷۶		

شفیق بك (استانبول) — افتدم ، بوجدول موجبہ ، باش کاتب
اللی لیرا آلاجق و برنجی صنف کاتبہ دہ اون لیرا و بریلہ چکدر .
صوکرہ اعضا دہ اللی لیرا معاش آلپور ، بناء علیہ باش کاتبہ
اللی لیرا آلماسنی ، اعتراض ایتک دکل ، برآز چوقبہ کورورورم .
چونکہ باش کاتب اللی لیرا آلدینی حالہ برنجی صنف کاتبہ
آیدہ اون لیرا آلماسنی آز کورورورم . بناء علیہ آرادہ بک بوپوک
فرق وارد ، بونک ایچون یا اللی لیرا ایندیرمہ لی و یاخود اون لیرا
برآز یوقاری بہ چیقارمالی .

باب مشیخت مأمورین مدیری بحری افتدی — افتدم ،
بوجدولہ کورولن باش کاتب ، یازیچی دیمک دکلدن . یعنی اعضا
النه و ویرسہ یازاجق ، تبیض ایدہ جک دیمک دکلدن . بو باش کاتب ،
اواعضار نسبتندہ ، بلکہ دہا فضلہ بر اقدارہ مالک اولمالی کہ ، بوتون
انجمنار دن چیقان مقرراتی اداره ایدوب ، اونلردن احوال روحیہ
آکلا یوب اوکا کورہ قلم چالاسی لازم کیور . بناء علیہ ماشنک
بش بیکن آشاغی اولماسی موافق دکلدن .

صوکرہ برنجی صنف کاتبک معاشی دہ بیک غروشدر . بو مبلغک
آزلتی ، چوقلنتی تقدیر ، ہیئت جلیله کزہ طأددر . بندہ کزہ
بو طور سون ، چوقدر ، دیبہم . تزید طرفداری اولورسہ کزہ
نشکر ایدرم .

فؤاد بك (دیوانیه) — بندہ کزہ شہری و سنوی تخصیصاتک

سؤال ایدیورلر . اساساً بر جوق سؤاللرہ بنہ کندیلری جواب
وریدلر ، نشکر ایدرم ، بزه حاجت قالمادی . مجلس مشایخ سیرسلولہ
ایلہ و عرفان ایلہ شیخ بشدیرمہ جک ، تکیہ لری عطالندن قورنارہ جق
ایشته وظیفہ سی بوندن عبارت . اخلاق انجمنک وظیفہ سی ایسہ
علمیدر . اونلر ، دائماً غزوتلرہ ، رسالہ لارہ ، عوام و خواصک
آکلا یایلہ جکی لسانلرہ اخلاق اسلامیہ نشر و تمیم ایدہ چکدر .
بناء علیہ اون انجمنک وظیفہ سی علمیدر ، مجلس مشایخک وظیفہ سی
ایسہ علمیدر . بنا برین ہر ایکینسہ لزوم ضروری وارد .

رئیس — باشقہ بر مطالعہ واری افتدم ؟
حافظ احمد افتدینک تعدیلنامہ سی اوقویکیز :

موضوع مذاکرہ اولان قانونک ایکینی مادہ سی موجبہ تشکیل ایدہ جک
اولان مجلس مشایخک وظیفہ علیہ سی اخلاق شہسی و وظیفہ ادارہ سی دہ اوقاف
ادارہ لرہ شورای اوقاف ایجا ایدہ بلہ جکندن بو یوکی صنف محترم آراستہ
بوتریق دہ مناسب اولمادیندن سالف المرض ایکینی مادہ مک تماماً طبعی تکلیف
ایدرم .
روسہ میموت
احمد جدی

رئیس — مادہ مک تماماً طبعی طرفدار اولانلر لطفاً آل قالدیرسون :
قبول ایدلہ مشدر .

ایکینچی مادہ بی تکرار اوقویکیز افتدم .
(ایکینی مادہ تکرار اوتور)

رئیس — باشقہ سوز ایسہ بن واری افتدم ؟ مادہ بی قبول ایدنلر
لطفاً آل قالدیرسون :
مادہ قبول ایدلشدن .

مادہ ۳ : دارالحکمة ایلہ مجلس مشایخک روسا و اعضا سیلہ ہیئت
قلعیہ و خدمتک مقدار معاشی بین جدول اشبوقانونہ مر بو طدر .
(موازنہ انجمنک تکلیفی اوقوسون صداری)

رئیس — ہیسی بردر افتدم ، مادہ نک رقی اوج اولاجق ؛
متن عینی متندر .

حامد بك (حلب) — افتدم ، علمیہ انجمنی ، نظامنامہ مادہ سی
تقدیم ایشدر ؛ قالدرو مسئلہ سی تأخیر ایلہ مشدر . باشقہ برشی بو قدر .
رئیس — هیچ بر فرق بو قدر ، اوجنجی مادہ اولاق اوزرہ
اوقوندی ؛ جدولہ منظور طایکزن اولویور . اوجدول عیناً ضبطہ دہ
کچہ چکدر .

فؤاد بك (دیوانیه) — افتدم ، جدول اوقوسون .
رئیس — افتدم ، جدولی ہر کس کورویور . کرک مادہ و کرک
جدول حقتندہ بر مطالعہ واری ؟

فؤاد بك (دیوانیه) — افتدم ، جدولک اوقونامسی لازم کلزمی ؟
جدولک ضبطہ کیسی لازمدر .

رئیس — اوت ، ضبطہ کچہ جکی سوبلہ دم . اگر بر مسئلہ
واضحاً ہیئت جلیلہ نک معلومی اولورسہ ، آکڑیا ضبطہ کیمرک
صورتیلہ ، آکٹفا ایدیورلر ، بوقسہ بونک دہ اوقونامستندہ بآس
بو قدر . معلوم طایکزن بوجہ لرک دہ مادہ لری ضبطہ کیور .

بوگون بر قضا داخلندہ بر مفتیک بش یوز ، آلتی یوز غروش معاشرہ حیات کچرہ مہ سچی هرکک معلومیدر . اونک ایچون بندہ کزدیورم کہ حکومتک تکلیف ابتدیی مادیی عیناً قبول ایدلم . برده ممالک اجنبیہ دک مفتیکرک بزم ویلاتر مزده کی مفتیکر درجہ سنده معاش آمار فی دوغری عد ایتمہ یورم . زیرا ممالک اجنبیہ دک بولونان بر مفتی دها آئی بر رده او طورمق و یا خود مصارف زائده اختیار ایتمک مجبوریندہ در . اونک ایچون ممالک اجنبیہ دک مستخدم اولان مفتیکرک دها فضلہ معاشی اولماسی طرفداری م .

حامد بك (حلب) — نوری بك افندی بو یور یور لکه موازنه مالیه انجمنی « ۲۸ » بیک لیرا ویرمکه مفتیکرک برنجی صنف معاشی یدی یوز الی غروش حسابیله ویرمشلرد . حال بوکه حکومت ، بیک غروش تکلیف ایتمشدر . بو صورتله حکومت حد اعظمی واصغری بی تعیین ایلدلمش و انجمن ده بوحد اعظمی واصغری بی قبول ایتمشدر . فقط حکومتک انجمنه و هیئت جلیله کزه تکلیف ابتدیی مبلغ دارالحکمه و مجلس مشایخک توسیعندن دولای طلب ایدیلن مخصوصندن ماعدا یکریمی سکر بیک بو قدر کسور لیرادرکه بونی ده انجمن قبول ایتمشدر . انجمنک پامش اولدینی حساب اوزرینه بوسنه « ۱۳۳۴ » سنمده معاشات « ۱۷۰۰ » ، « ۱۵۰۰ » غروش حسابیله بر حدمتوسطدرکه بضیسنه حد اعظمی بی ویرمکدر . بزم مضطه من البته منظور مالیکر اولمشدر . کرک حکومتک و کرک موازنه مالیه انجمنکک مضطهلرینده وضع ایدیلن قیود اوزرینه بعضی مفتیکرله ، قدم ، فضیلت و بولوندق لری موقع اعتبارله « ۱۳۳۴ » سنمندن اعتباراً حد اعظمی ویرمکه جی کی بضاری ده حد اصغریده ایقا ایدیلدیکدر . بزم بو یور دیکمز تخصیصات هر ایکینسک حد وسطینسی بولورق بودجه به وضع ایدلمشدر . بناء علیله باب مشیخت ، بشیوز ایله بیک و بیک ایله ایکی بیک آره سنده کی نسبتلاری بومبالغ دائره سنده توزیع ایدیلیر واقضا ایدرسه برته ایکی بیک غروش ویرر ، اقضا انجمنه سنه آتیله ، ینه بودجه ایله قبول ایدیلدیک تخصیصات ایله ویرمک اوزره ، حد اصغریده ایقا ایدیلیر . بزم عرض ایدیکمز تخصیصات حد متوسطدر . ماده کلنجه : ذاتاً حکومتک تکلیف ابتدیی ماده ایله بونک آره سنده بر فرق یوقدر .

محمد نوری افندی (زور) — یعنی صولق فقره ایله قیید ایدلمسندہ سبب نهدر ؟

حامد بك (حلب) — صولق فقره بی ده ، شکل اعتباریله ، یاریم ساعت اول قبول ایدیکمز .

ضیا منلا بك (لازستان) — ایکی گله صورده جفم مساعده ایدر میسکر ؟

رئیس — صره کز کلنجه صورار سکر اقدم ، سوز ذات مالیکرک دکل ، صوره دیکر سوز صاحب رینک حق ضایع اولور .

الیاس سامی افندی (موش) — علمیه انجمنی ، مفتیکر معاشاتک تزییدی حقندہ کی فکرینی مضطه سنده بیان ایتمشدر . اسباب موجه

مضطه سی . او قیورم : « مفتیکر معاشاتک تکلیف واقمه نظر ادها زیاده بر مقداره ابلاغه ویدما مفتیکرک آلاچق لری وضعت رسمیه اعتباریله متفرقه و کتابت قارشینی کی مصارف مقضیه تخصیصاتک دخی علاوه سنه انجمنم طرفداردر » دنیلیور . بناء علیله بو اسباب معقوله و مقننه بی در میان ایدن انجمنم تکلیفک قبولی و اوندن بر پاره تزییلنه طرفدار اولمادینی صراحة بیان ایتمشدر . بندہ کز فکر شخصی بی مجلسک مساعده سنه اغتراراً عرض ایتمک ایستہ یورم .

مقام مشیخته تسکيلات اجرا ایدیلدیکی زمان دینلیدیکی کی ، فہایمده وینه لایق اولدینی اهمیت و اعتباری ویرمک اوبادہ بر خطوه آتیق اساس مقصد ایدی . ایستہ بوقانون اوهمم خطوله مردن برینی تشکیل ایدیورم . اگر آتیلان خطوله لری صلاح و ترقی خطوله لری عد ایدیورسوق ، استاتوقوی محافظه ، یعنی اسکینی ینه حالی اوزره بر افاق فکرندن بوس بوتون تجرید ایدیورسوق و بولایحه قانونیه لایق اولدینی اهمیت ویرمک — کہ اجرت ، کلفت مقابلی اولدینی کی مؤثر اولوقده استقنا مقابلیدر — و ملت اوزرنده مفتیکرلی مقام مشیختک جدأ مثلی کی تلقی ایتمک ، یعنی طشرده صدر اعظمک ، مالیه و سائر نظار ترک ممثلری اولدینی کی مفتیکرلی ده مقام مشیختک جدی بر نمثل اولوق اوزره طابقی و ارباب فضیلت و لیاقتدن جدأ مستفید اولوق ایچون بوبادہ مؤثر اوله بیله جک ذوات ورجالی و رایه کتیرمک ایستہ یور ایسه ک و مالیکر او طوردینی محلی بیله تصویر ایتمک مجلس مالیه جہر حالده ناخوش بر منظره تشکیل ایدہ جک ذوات و مثلاً کابی ، قرطاسیسی ، قلمی و الحاصل هیچ بر شینی اولمایان و بیلکه ، دین آرفداش لر مرک بو یوردینی کی ، کہ جک البسه سی بیله بولونمایان بوکی ذوانه بیت المالی طعمه ساکنین پایمق ایستہ یورسوق و اونلره جدی بر وظیفه مقابلنده بر پاره ویرمک ایستہ یورسوق فی فہایمده بومفتیکرله کچمک ایچون مقدار کافی پاره ویرمک لازم کلیر . بولایحه قانونیه ایسه مفتیکرله کافی دکلدر . چونکہ مفتیکر هر شیدن محرومدر . او طوره جق بر ردن محروم اولدق لری کی یازی یازہ جق بر کابیدن ور خدمتچیدن و الحاصل مستتیکرک محرومی صره سنده کندیسنه باقی بیله جک ، موقع لایقی ویرمکه جک بوتون وساطتدن محرومدرلر . بناء علیله بومعاشاتک کفایت ایتمدیکنی نظردقت مالیکر عرض ایدیورم . علمیه انجمن مالینسک دیدیکی کی موافق دکلدر . بونلرک اقداری سسمة مالیه به ترک ایتمکی دریش ایدرسک هیز بر لکده تصرف ایدہرک بورایه درج ایدہرک بر جوق مبلغ چیقہ جفنی ظن ایدیورم . بر مسئله تصرف دریش ایتمک و دیکر مسئله جف الفلم اونی کچمک موافق اولما ؛ دیورم و بونلره ، لایقیله بر پاره ویرمک خصوصندہ مجلس مالینک نظر دقتی بلطاسه جلب ایدہرک . هر حالده مفتیکرک معاشاتی تزیید ایدیلیر . (مذاکره

کافی صدارتی)

فؤاد بك (دیوانیه) — اقدم ، بندہ کز ، حامد بك افندی حضرت لیرینک ، شومفتیکر معاشاتک حد اعظمینسک تزییدی مسئله سنده قوه اجرائیه نکه ده رأینک استحصال ایدلمه ایجاب ایدیکنه

تسین ایله مشغول اولاماز. زیرا حکومت، اداره مملکتله مشغول اولدینی جهته، ظن ایدرم، بونی دها یاقیندن او تعقیب ولتین ایدر. فقط هیئت جلیله نکهده برحق اعتراضی وارد. بوگون حکومت بو معاشانک بوججهله تمینی تکلیف ایتمشد. بونک خارچنده وقوع بولاجق برتکلیف حصده، اولاه حکومتک رأیی آلدندن سوکره هیئت جلیله کزکده قرار قطعیسی ایجاب ایدر. خلاصه، بومعاشانک حد اعظمیسنه ابلاغ بولنده وقوع بولاجق برتکلیفده اول امرده حکومتکده رأیی آلق لازمدر.

صادق افندی (دکتری) — حامدبک افندی مساعده ایدر میسک؟
 بورایه بر «شیمدیک» قیدی قویسهق ..
 رئیس — صادق افندی حضرتلری، سوز ذات مالیکرک دکلدن. بویورک حلمی افندی.

حلمی افندی (بصره) — بنده کز بوقانونک هیئت همومیسه بنده عرض ایندیکم وجهله مفتیلر، مقام جلیل مشیخی تمیل ایندکارندن هیئت جلیله نکهده آقیشلره قارشولادینی قبول ایندیکی بولایقه قانونیه نکه قوه مؤبدسنی طشرده تأیید ایدمک بونک تطبیقی تأمین ایله بک مفتیلر بولوندینی جهته بونرک معاشلرینک حد کفایه ابلاغ ایدلسی ایچون بوشنجی ماده نکه موازنه مالیه انجمنته حواله ایدیلرک حکومتله برکده هاماندا کرمانده سن تکلیف ایدیبوروم. بوخصوصده کرک صادق افندی حضرتلری وکرک شمس الدین بک افندی ایضاحات ویردیله. بوگون هیچ بروقتده بش آتی بوز غروش معاشله بو عصری احتیاجاتی تقدیر ایدمک معلوماتی حائر برمنق بولونه من. بویله برمنق بولنی ایچون برامتیاز ویرله میجه بوقانون تطبیق اولونه مایه جقدر، دیمکدر. بنده کز برقرار تقدیم ایدیبوروم. رأی هیئت جلیله نکدر.

باب مشیخت مأمورین مدیری بحری افندی — حلمی افندی حضرتلرینک بیاناتنه، مقام نامنه، بنده کزده اشتراک ایدرم، فقط «دمیاطه پرنبجه کیدرکن اوده کی بولغوردن اولوق» قیلندن اولماسون، بوگون بوقانون موازنه انجمنته اطده ایدیلر، مالیه ناظری بوراده اولمادینی ایچون ینه بکلرز. (اویله شی بوق صداری)
 رئیس — گمه ییکز انقدم، دوام ایدیکز.

باب مشیخت مأمورین مدیری بحری افندی — حال بوکه قانونک مستجلیت قرارهله چیقمنسی اولجه تکلیف ایتدم، قبول بیوردیکز. شمدی ده بویله تأخره اوغرا تماریق بوسنه چیقارلماسنی رجا ایدیبوروم. محمدنوری افندی (زور) — انقدم، بنده کز مفتیلرک معاشاتی حقنده کی حکومتک تکلیفک عیناً قبول ایدلسی تکلیف ایدیبوروم. موازنه مالیه انجمنتنک تکلیف ایندیکی ماده نکه صوک فقره سنده «الیوم اعطا اولونقده اولان معاشانک حد اعظمه قدر ابلاغی بوججهله موضوع تخصیصانک وسمنه شوققدر» دینلیور. دیمک که بوگون موازنه مالیه انجمنتنک وضع ایندیکی «۹۸» بیک لیرا بهر مفتینک معاشنک بشیوزدن یدی بوز الی به ابلاغ ایدلسی ایچوندن. بونی موافق کوریبوروم.

اولان ذوات ایشته بومفتیلردر. شو حالده بونلری، تضارده بشیوز، نهایت یدی بوز الی غروش، لوارده بیک غروش، ولانترده بیک بیک بشیوز ویا ایکی بیک غروشده. براقق دوغری دکلدن. حال بوکه کتب فقهییه تدقیق ایدیلرک اولورسه بونرک اطاشه، یعنی کفایت درجده اقدار ایدیلری تصریح ایدلمشد. یعنی بونر اقدار ایدلمک، عرض احتیاجدن بونلری قورنارمق جهتی برطاقم فصول ومباحث شرعیده صراحة سوله نیلمشدن. «کالفتی والقاضی» کی برطاقم عبارته تصادف ایدیلر. شو حالده بویله وظائف مهمه عهده سنه تحمیل ایدیلرک اولان مفتیلری — که بنده کز هرمنق به دیمه بوروم، اصولاحات و تنسیقات اجراییه اوصاف مطلوبه بی حائر مفتیلر وجوده کیتیرمی. چوقلری الازده بواوصافی حائر — حکومت دوشونور. والحاصل مفتیلر ایچون اقدار ایدیلرک درجده برمنق قدری لازم کله؛ دیوروم شمدی الی لیرا ویریکز؛ دیمه بوروم. بلکه حکومتک تقدیر ایندیکی بشیوز، بیک غروش سوزی اوقدر موافق مصلحت دکلدن؛ دیوروم. ایشته بوقدر. مقام مشیختک مثل اولان علمانک رئیس اولان وکندیسنه توظیف ایدیلرک مهم وظائفک اجراییه مأمور بولونان بویله علمای دین مینه بوقدر برمعاش ویرمک دوغری دکلدن وونرک اقدارلری واجبدن، فرضدر وحییت اسلامیه بونی اقتضا ایدر، دیمد. فقط نماز کی فرض عیندر، دیمدم یا. حامد بک افندی یا ککش تلقی ایدیلر. بناء علیه بونلری یا عقیق البینه دولتک سیاستی ایجاباندن در؛ دیمک ایسته دم. شو حالده ماده به بر «شمدیک» قیدی علاوه ایدیلرسه دها موافق اولور.

حامد بک (حلب) — انقدم، منظور طایلی اولدینی اوزره بوراده مفتیلر، ایکی صنف اولرق تمین ایدلمشدن و بویکی صنفک برینسک حد اصغری معاشی بشیوز و حد اعظمیسی بیکدر و دیگرکی ده بیک ایله ایکی بیک غروش آرسنده در، حکومتدن کلن تکلیف بومر کزده در. بزده بو تکلیفی عینی ایله قبول ایدمک. تکرار عرض ایدیبوروم. علمیه بوججهسی کلدیکی زمان منظور مالیکز اوله جقدر. بوقانونک قبولندن دولای کرک برنجی، کرک ایکنجی صنف مفتیلرک معاشاتی اوله رق بوسنه یکرکی سکز بیک کسور لیرا بوججه به ادخال ایندک. بوزم، «۱۳۳۴» سنهسی بوججه سیله تطبیق ایدیلرک. فقط آتیاه دیمنده عرض ایندیکم وجهله، هر سنه بوججه سنده حد اعظمی به ابلاغ ایدلمک ایچون وقوع بولاجق تکلیفلری تدقیق ایدرک هیئت جلیله کزده عرض ایدرز. حد اعظمی به ابلاغ ایدلمک ایچون اوصورتله مسئله کسب قطعیت ایدوب تعین ایدر. بومفتیلرک معاشلرینک، حکومت طرفندن تمین ایدیلن حد اعظمی به ابلاغی ایچون وقوع بولان تکلیف خصوصنده، ظن ایدرم، قوه اجراییه نکه وبالخاصه مالیه ناظرینک بو بایده کی رأیی آلق و مطالعاتی ده دیکلمک لازم کله. بز بوراده مأمورینک معاشاتی اولسون، سائر ذواتک معاشاتی اولسون. بوقدر کافی دکلدن، شو قدره ابلاغ ایدمک کی، هادنا مأمورینک معاشانک اعظمیسنک، اصغریسنک قرارینی

انقدم ، قرررر اوقوعمازذن اول بر مسئله حقنهد
هيئت جليله نك نظر دقتي جلب ايدمجم . نظامنامه داخليتك
۸۶۵ نجي مادهسي بكن سنه تعيين اساسي ايله رايكزه اقتزان ايتشدي .
اوني اوقوبورم :

« ماشات ، تخصيصات ، يومية ، خرجراه وماشات ذاتيه نك
تزيد مقدارينه و مأموريت احداثه ويا بونلرك قوانين جاريه ايله معين
حدودلري خارجنده اولارق توسيعنه دائر هيچ بر تكليف كرك
تعدينامه ، كرك بودجه به بر ماده متضمنه علاوهسي صورتنده مبعوثلر
طرفندن درميان ايديله من . مع هذا حكومت ويا موازنه انجمن
طرفندن قبول ايديلن ويا خود اللى امضاي حاوي اولان تعدينامهلر ماده
سابقهده كوستريلن مدتدن صكره دخي تقديم اوله بيلير .

هر حالده تزيد مصرفه دائر و بر به جك تكليفلر حقنهد موازنه
انجمنك مطالعهسي آلمانده رايه مراجعت ايديله من .
شمس الدين بك (ارطغرل) — بو طوقونجي فصله مائدر .
بودجه قانونه مخصوص صدر . بونك بورايه بر تعلق يوقدر .

رئيس — وقوع بولان بيانانك استناد اينديكي ماده ، بوالاحقذر
ظن ايديبورم . بوماده هيئت جليله نك معلومي اولدقذن صكره قددير
طبيعي بنه كنديلرينه مائدر .

واقعا بوماده بودجه مذاكراتي وحساب قطعي فصلنده در . فقط
بودجه به بر تخصيصات علاوهسي متضمن اولان بوكي تكليف
و تعدينامهلر حقنهد موجب تردد اولوبور .

معي الدين بك (چوروم) — اكثر تيرت يوقدر . اكسيدر .
نظامنامه به رعايتكارلني اونونمايم . مقتيلرك فقر و ضرورتي
دوشونبورسه كز بوتون مأمورنده ميبشت اعتبارله مضطربدرلر .

رائف افندي (ارضروم) — انقدم ، بوتشكلايدر . بونك حقنهد
« ۸۶ » نجي ماده تطبيق اولونورسه بعدما تشكيلات قانونلرينك
عمومنده بوله براعتراض قارشيننده قابل وهيننده ماليه نظارتك
موافقتي آلت و حكومتله كوروشمك مجبور بئنده بولونورز . بودغهرى
اوله ماز . بو بر تشكيلات قانونيدر و بناه عليه نظامنامهده كوستريلن
ماده ايله مفيد دكلر ظن ايدهرم .

رئيس — انقدم مسئله ، يكيدن تشكيل ايتك مسئلهسي دكلدر .
حكومت طرفندن تعيين اولونان مقدار ايله انجمنلر طرفندن تعيين
ايديلن مقدارك تيزيدي مسئله سيدر .

معي الدين بك (چوروم) — ضم تخصيصاتدر . بشقه برشى
دكلدر .

رائف افندي (ارضروم) — بو ، تشكيلات قانوني اوله رق
بورايه كئشدر .

ابوالعلا بك (نيكه) — بوقوانين موجوده يي توسيع دكلدر .
يكيدن ندون ماهينده در . بناه عليه مجلس عالي سر بئندر .
قواد بك (دوانيه) — رئيس بك افندي ، ذات طالبلري
طرفندن بيان بويوريلان ماده نك ناپئنده بر فقره كوريبورم كه اوده

بوماده نك مجرد بودجه مذاكره سنه مائد اولدبئنه دائر برقرنه تشكيل
ايديبورم . بوقفرده شوبله در : « مع هذا حكومت ويا موازنه انجمن
طرفندن قبول ايديلن ويا خود اللى امضاي حاوي اولان تعدينامهلر
ماده سابقهده كوستريلن مدتدن صكره دخي تقديم اولوناييلير . »
بوراده بر مدتدن بحث اولونبور . بومدتدن باحث اولان ماده ، بر دائره
بودجهسي مضطهنك مبعوثلره توزيلندن اوج جلسه صكره محتوي
اولدني فصللرك تزيد مقدارخي موجب اولاجق تعدينامه و يامواد
متضمنه تكليفي درميان اولونايه جئنه دائر و بودجه مذاكرانه
مائدر . بناه عليه بوراده كمدت سوزي بوماده نك ده بودجه مذاكره سنه
دائر اولدبئنه مهم برقرشه در . (بك بودغهرى صدارلي) آرتق
تشكيلات قانوننده بوماده موضوع بحث اولاماز انقدم .

رئيس — تعدينامهلري اوقوبيكز انقدم :

رياست جليله
مقتيلرك ماشلري حدكنايه ابلاغ ايديك اوزره بشني ماده نك موازنه
ماليه انجمنه حواله ايديلني تكليف ايلرم .
بهره مبعوث
حلي

رئيس — نظر اعتباره آلانر لطفاً ال قالدريسون :
نظر اعتباره آلماندي انقدم .

بشني ماده نك بوجه آني تعديلي تكاف ايلرز :
ولايات والويه سرا كز به مك اجنيهده مستخدم مقتل برنجي و قضا
سرا كزنده كلر ايكني صنف اولوب بولدقلى موافك اهتته و كنديلرينك
قدم و خدمت كوره برنجي صنفك ماشلر شهر يسي بيك خروشدن اوج بيك خروشه
وايكبي صنفك ماشي آني بوز خروشدن بيك بش بوز خروشه قدردر .
آقره مبعوث ديار بكر مبعوث تكنودرطاي مبعوث ارطغرل مبعوث
حلي هارون حلي شمس دين
ملايه مبعوث ارطغرل مبعوث حيدر مبعوث اسيارطه مبعوث اردنجان مبعوث
هشم محمد صادق علي حيدر اسيارطه حلي حاك
مرسين مبعوث قواد مبعوث ديار بكر مبعوث فره صهار صاحب مبعوث
صادق نيسي نيسي محمد كامل
قواد مبعوث نيكه مبعوث استانبول مبعوث كرتاه مبعوث دوانيه مبعوث
كامل ابوالعلا ههان صاحب عبدالعزى قواد

رئيس — بومتعدينامهي نظر اعتباره آلانر لطفاً ال قالدريسون :
الركزي اينديركز انقدم .
تعدينامهي نظر اعتباره آلمانر لطفاً ال قالدريسون :
نظر اعتباره آلمشدر انقدم .

مقتلر ماشته دائر اولان بشني ماده نك بوجه آني تعديلي تكليف اولور :
..... برنجي صنفك ماشلر شمس دين بيك بش بوزدن بيك بش بوز
خروشه و ايكنبي صنفك ماشي كز بوزدن بيك بش بوز خروشه قدردر .
قونيه مبعوث
توفيق

رئيس — تقرير صاحبي قررررني ايضاح ايدمجمكر .
توفيق بك (قونيه) — بنده كز ، برنجي صنف ماشك
حد اصغريسي ۱۵۰۰۰ وحد اعظيبيسي ۲۵۰۰۰ خروش اولسون .
ديبورم . ايكنبي صنفلرك حد اصغريسي ۸۰۰۰ وحد اعظيبيسي ده
۱۵۰۰۰ اولارق تكليف ايديبورم . بوني بيله آز كوريبورم . فقط

دائر اولان مطالعاتنه قارشى معروضاتده بولونه جنم . بنده كز ،
ظن ايديورم كه ، بوقانون بودجه قانونى دكلدر . اكر بودجه
قانونى اولسه يدي او وقت مالىه ناظرينك رآنه مراجعت ايدر ايدك .
بز ، بوراده مفتيرك من الاول الى الاخر آلا بيله جكبرى ماشانك
حداصريسي ايله حداعظيى تميم ايدييورز . ذاتاً بو ، بر بودجه
مسئلهسى اولماسندن احترازاً موازنه مالىه انجمنى بر قيد براقبور واو
قيدنده ، اليوم اعطا اولونقمده اولان ماشانك حداعظنه قدرابلاغى
بودجهيه موضوع تخصيصانك وسعته متوققدر ، ديور . مادامكه وكون
حد اعظيى تميم خصوصنده اجرا ايديه جكزم حركت بودجهيه بر
تاثير اجرا ايتيه جكدر . بناء عليه بونك ، مالىه ناظرينك حضورينه
قدر توقفته بر سبب بوقدر . شوحالده بز بوكون بوراده برقرار ورمه
بيليوز . بونى عرض ايتك ايتيه بوم .

حامد بك (حلب) — بو يور يورلر كه بو ، بودجهيه متعلق بر قانون
دكلدر . بنده كزجه قانونك بومادهسى ، ماشانك حداعظيى واصصريسى
اعتباريله ، بودجهيه تماس ايدييور . كچه حد اعظيى اعتباريله بودجهيك
وسعتي بلكه بيجكز . فقط حد اصصرينك مقدارىق تبديل ايدوب دها
زياده به ابلاغ ايديه جك اولورسوق او وقت بودجه قارشومزه كله جكدر .
بزم وضع ايتديكمز صد اصصريى آله حق اولانره بر طاق ضائم
اجرا ايتك صورتيله وكون حد اصصريى توسيع ايتديكمز تقديرده
بوقانونك آشاغنده كله جك بر ماده ايله « ۱۳۳۴ » سنه سندن اعتباراً
موقع تطبيقه قونولاجننه بناء بورادن حاصل اوله جق فرق مبالغ
بودجهيه علاوهسى لازم كلب . بو مطالعاتى حد اعظيى ايچون عرض
ايتيه بوم . حد اصصريى ايچون ، بودجه مسئلهسى اولديغنى عرض
ايدييورم .

فؤاد بك (ديوانيه) — بنده كز جواب ويره جكم .
رئيس — صره كز هلايكى زمان جواب ويره سكرز . بو يورك فوضى بك .
فوضى بك (ديار بكر) — انقدم ، بو مفتيلر مسئلهسى حقيقه
فايت مهم بر مسئلهدر . چونكه پادشاهمز ، بالكنز عثمانلى ملتلك
پادشاهى دهل كره ارض اوزرنده نه قدر مسلمان وارسه جه سنك
خليفه سيدر . بوتون مسلمانارى جمع ايدن بو قطعهدر و بو دينك
ناشريده صنف علمادور . بوصنف علماده حرب حاضر حسييله ،
ظن ايدر ، لك زياده ضغه اوغرامش وبو صنفده بولونان قسك
اكثريسى محووبوسلكده منقرض اولمشدر . هانكى مملكته كيدر سه لك
بوتون مدرسه لرك قايانمش اولديغنى كور ريز . صنف علمادن بر فرد
كوروله يور . بالكنز اورته ده بر منقى قالمش . بونك ايچون اكر
بز بومسلكه ، عالم اسلاميك مثلئ اولوق اعتباريله ، فضله بر موقع
و بر شرف و ورهرك خاتى ترغيب ايتد بر زمسه لك هيچ بر وقت بوضنى
باشانامايه جنمز و بزم ايچون بوضنى باشانامايك هر شيدن زياده فرزندر .
بوراده بودجه مسئلهسى موضوع بحث دكلدر . بودجهيه ضم ايديلن
يكرى سكر بليك ليرا ، ظن ايدر سه بوقدر مصارف عموميه يكونى آره سنده
بر قطره درجه سنده در . بودجه انجمنى ، بو مصرفى بر آرز فضله

كوسرتيورلر ، قانونى مدافعه ايدن ذات بيله بو خصوصده تردله
آمان قانونمز كيدر سه تكرار چيقتماز توهميله ايلرى كيده مه بورلر .
سوكره انجمن ، بونده معاش تخصيص ايتيه بورز ، حد اصصري ايله
اعظيى تميم ايدييورز ، ديور . فقط هر سه بودجهسى كلبدي
زمان بودجه انجمنى ، حد اعظيى قبول ايتزه نه اولاجق ؟
بورقانون مسئله سيدر ، هيچ روقت مالىه بودجه مسئلهسى دكلدر .
ورده بوقانونك مذاكره سنده مالىه ناظرينك حضورى لازمدر ؟
دييورلر . حال بوكه بومعاش و بودجه مسئلهسى دكلدر كه مالىه ناظرينك
حضورى لازم كلون .

زئى بك (ديار بكر) — مفتيلر ماشلرينك بك آرز اولديغنى
رفقاي محترمه نك كاهسى سويله ديلر . بنده كز بونك ايچون بر شى
سويله بيجكم . بالكنز شونى صوراجمز . بز شمسدى قدر بر چوق
تشكلات قانونى يايديق ، تخصيصات و يرديك . هيچ بر سينده بويله بر قيد
كورديكى ؟

سعيد افندى (معموره العزيز) — الله راضى اولسون . بنده
بونى سويله بيجكم .

زئى بك (ديار بكر) — ماده ده ، اليوم اعطا اولونقمده اولان
ماشانك حد اعظنه قدرابلاغى بودجهيه موضوع تخصيصانك وسعته
متوققدر ، دنيلبور . بزا ساساً مفتيلره ويره جكزم موقى وبولونديقرلى
موقعك علوقى نظر دفته آلبرسوق بويديك قلد بر ماسى لازم كلب .
بناء عليه بوكا دائر شمس الدين بك افندى ايله مشتركاً و يرديكمز
تقرر ك قبولى رجا ايدييورم .

ضيا منلا بك (لازستان) — بنده كز ده زئى بك سويله ديكتى
عيناً سويله بيجكم .

شكيب آرسلان بك (حوران) — بر ايكى سوز عرض ايتك
ايترم . حقيقه بوملك استقبالى علوم عصره ياننده علوم شرعيه يده
نشر ايتكه متوققدر . چونكه بزده لك زياده وطنه وجودى ربط
ايدن دبا سندر . بو دبايى نثيل ايدنلر ، علما ، مفتيلر ، خواجاردر .
اونلرك سوزلرى اوزرنه بزم چوقلر مز ميادين حريده بو قدر
چايشيورلر . اونلر چايشيورلر . آنجق محمد نامنه چايشيورلر . حقيقت
بودر . دوغرى سوبلنك لازم كلب سه مفتيلر ك مقاملر نه تمظم ايتك
بالكر دبا ن قظهسى ايچون دكل ، بلكه سياست قطعه نظر نندن ده
واجبدر . فيضى بك افندينك بو يور دقلى شيره بنده اشتراك ايدييورم .
حلمى بك (بصره) — فيضى بك افندينك بو يور دقلى تكليفله
اشترك ايدر . ظن ايدر ، هيئت جليله بران دوشونور سه مشيخت
اسلاميه بك بودجه سنى تقديده تصحيات كوسرتمز (بك دوغرى صدارى)
رئيس — مذاكره نك كفايته دائر بر تقرر وار انقدم ؛
مذاكره نك كفايى تكلف ايدر .

دروايه مجوى
فؤاد
رئيس — مذاكره نك كفايى قبول ايدنلر لطفاً آل قلد برسون ؛
قبول ايدلشمدر .

حامد بك (حلب) - اوت انقدم، وظائف افنايه دائر بوراده
 برى يوقدر .
 فؤاد بك (ديوانيه) - بورتمير علميدر . بين العلميا معاشه
 وظيفه ديولور . بناء عليه اواختبارله اووظائفي قصد ايندم . مادام
 متبارك معاشندن بحث ايديلبور . « متبارك معاشارى حقتنه » ديهك
 دها آبي اولور . قانونك عنوانده اهميت واردر . عراق ايدوبده
 دستورده اوقانوني آرايهجق اولانلره رهبرلك ايدجكدر .
 « وساره » دن مقصد نه اولديني آكلامق ايچون بنده كز فالجى بهى
 كيمهلى م ؟ فصل اكلايه بيله جكم ؟ بولتدهده يوق ، باشقه يردده
 يوقدر . « وساره » دن مقصدك وظائف اوقا اولديني ومجلس مشايخك ده
 بوراده داخل بولونديني نه ايله آكلايه جكم ؟
 رئيس - قانونك عنوانك بوسورتله تصحيح حقتنه ايضاحات ده
 ورديلر . بناء عليه تقررير رايكزه عرض ايدجكم . قبول ايدنلر
 لطفاً اللريف قالدبرسون :

قبول ايدلامشدر انقدم .
 يديجي مادهني رايكزه عرض ايتشى ايدم ؟ فؤاد بك انقدى بو
 ائشاده سوز ايسته دكلري ايچون ترود ايتدم . ماده قبول اولونيورمى
 انقدم ؟ (اوت صدالري)
 يديجي ماده دخى قبول ايدلمشدر .
 انقدم ، بوكوني روزنامه مزدن بيه قالان مواد ايله برابر
 كچن سنه ايكي دفعه انجمنه كيدن خسته خانه اماملري معاشاني حقتنه كي
 لايحه قانونيه يي ورده شرفا وسادات كرام معاشات و بدل ميناتي
 حقتنه كي بر لايحه قانونيه يي يارن ايچون روزنامه اولهرق عرض
 ايديسورم . يارن برمتاد انقاد ايتك اوزره جلسه به ختام ورييورم .
 ختام مذاكرات
 دقيه ساعت
 ۵۵ ۴

انقاد آخي روزنامه سي

سال : ۲۲ كانون ثاني ۱۳۳۴

مجلس بهر الزوال ساعت ايكيده انقاد ايدجكم

مطبعه
 قوروس

لايه قانويه
 قوروس

روزنامه سي بگيديره وضع اولونامه مواد :

- ۶۸ — خسته خانه اماملري معاشاني حقتنه لايحه قانويه . ۱۲
- ۸۳۸ — شرفا وسادات كرام معاشات و بدل ميناتي حقتنه لايحه قانويه .
- كچي روزنامه درده قانويه مواد :
- ۰ — ۱۳۳۴ سنه سي مجلس ميونخان بودجسي .
- ۸۹۰ — مكاتب سلطانيه ليلى طلبه سندن آلمنده اولان اجورالك زييدى حقتنه لايحه قانويه .
- ۴۸۱ — كاتب عدل قرارنامه سي [ايكيه مذاكره سي اجرا ايديلهك] ۳۵۷ ۴۳۶
- ۶۵۰ — حاكم نظاميه تشكياتي قانونك « ۴۶ » نجي ماده سي مددل قرارنامه .
- ۱ — دواثر حكومتله اشخاص آره سنده متكون دماوي حقتنه كئيرى ميوق نديم بلك تكليف قانوني .
- ۰ — بوزفاد حكومته افراض ايديجي مبالغ حقتنه چاوش اوغلي ميخالاكيك عرضالي اوزرته استدعا انجمن مضبلسي .
- ۰ — زويى حسن ضبي پاشا مرحومدن هودسته مفروغ عقارات حقتنه خديجه شايان خانك عرضالي اوزرته استدعا انجمن مضبلسي . ۳۰۹

ضبط قلمى مدبرى
 هابيرى داوه

نه بايلىم كه بودجه يده دوشونمكة مجبوروز . بناء عليه تقريرك قبولى رجا ايدهرم .

رئيس — تعديلنامه لى ايضاح ايتديلر . نظر اعتباره آلانلر لطفآ ال قالد برسون :
نظر اعتباره آلانمادى اقدم .

وياست جليله

دردنجي مادهده (وكنديلرينك قدم وخدمته كوره) جله سندن صوكره شيدبك كلسنك ملاهوسى ونوحاله قهرهك « شيدبك برنجي صنفك ماش شهريسى بيك غروشون ايك بيك غروش و ايكبى صنفك . . . ال آخره » سوزيله تعديلنى تكليف ايلرم .
دكتورى ميمونى
صادق

رئيس — اقدم ، صادق افندى حضرتلرينك تعديلنامه لى اوقودق . نظر اعتباره آلانلر لطفآ ال قالد برسون :
نظر اعتباره آلانمادى اقدم .

موازة ماله انجمنك :

دردنجي مادهده مقرر اخيره سندهكى « معاشنك حد اعظمنه قدر ابلانجى . . الخ » قيديك طينى تكليف ايلرم .
معموره العزيز ميمونى
محمد سعيد

رئيس — معلوم جاليلرى اولدى دكلى ؟ بوتعديلنامه لى نظر اعتباره آلانلر لطفآ ال قالد برسون : (آكلاشيلامادى صدارى)
فائق بك (ادرنه) — اقدم ، مادهدهكى برجهلنك طينى تكليف ايديبورلر .

(معموره العزيز ميمونى محمد سعيد افنديك تقريرى تكرر اولفونور)

رئيس — تعديلنامه لى ، بنده كز ايضاح ايدهرم . آلتنجي صحيفه لى لطفآ آبيكيز . آلتنجي صحيفه نك باشنده قوس اينجده « قدرور » كلسندن صوكره « اليوم اعطا اولونقمده اولان معاشنك حد اعظمنه قدر ابلانجى بودجه يده موضوع تخصيصانك وسعته متوققدر » جله سنك طينى تكليف ايديبورلر .

محمد سعيد افندى (معموره العزيز) — ذاتآ رفقائى كرام ، سويله دكلى سوزلرله بونك آشاغي سنى قبول ايتشلرور .

رئيس — تقريرى ، كنديلر يده ايضاح ايتديلر . بناء عليه بوتعديلنامه لى نظر اعتباره آلانلر لطفآ ال قالد برسون :
نظر اعتباره آلانمادى اقدم .

باشقه بر مطاله وارى اقدم ؟ (خير صدارى) ماده لى بوتعديلنامه ايله انجمنه ورودك .

ماده : ۶ اشبو قانونك حكى ۱۳۳۴ سنه مالىه سى مارتندن اعتبارآ مرعى الاجرادر .

رئيس — بر مطالعه وارى اقدم ؟ قبول ايدنلر لطفآ ال قالد برسون :
قبول ايدلشدر .

ماده : ۷ اشبو قانونك اجرائنه شيخ الاسلام مأمورور .

فؤاد بك (ديوانيه) — بنده كز قانونك هيئت عموميه سى حقنده ، قانون يتدكندن صوكره سوز سويله مك ايترم .

رئيس — قانونك هيئت عموميه سى هنوز رآيكيزه عرض ايتيه جكم . چونك بر ماده سى انجمنه كيتدى . بناء عليه اوماده كلوب هيئت جليله يه عرض ايدلدكندن صوكره قانونك ماهتى تامين ايديه جكدر . بناء عليه هيئت عموميه سى رآى مالىكيزه عرض ايتديكم وقت سويلر سكيز .
فؤاد بك (ديوانيه) — عرض ايديه جكم مسئله ، قانونك هيئت عموميه سنك قبولى ويا ردى حقنده دكلدر . بو ، ماده نك عنواننه دائرور . بناء عليه بوراسى عمل مذاكره در .

رئيس — بوايضاحانه كوره بويورك اقدم .

فؤاد بك (ديوانيه) — بوتقانونك عنواننده . . . دارالحكمة الاسلاميه وسائر قانونى . . . ديه برشى كوردم . بو ، « سائر » تعبيرنك مدلولى نهدر ؟ بونى بولق ايچون الله هيچ برقاعده علميه موجود دكلدر . « سائر » ايچنه مقبيلرله مجلس مشايخك كيره جكنى هيچ بروقت خاطر يه كتير مدم . اكر بركون بنده كز دستوره مراجعت ايدوبده مجلس مشايخك قاچ اعضادن مرك اولديقى آرامق ايتير ايسم مجلس مشايخه متعلق احكامك بودارالحكمة الاسلاميه وسائر قانوننده بولونديقى بو « وسائر » سوزندن استنباط ايدهرم . بناء عليه بوتقانون ايچون « دارالحكمة الاسلاميه » مجلس مشايخ ووظيفة افتا ، كى بر عنوانك قبولى لازمدر .

رئيس — لطفآ بر تكليف مالىكر وارى اقدم ؟

فؤاد بك (ديوانيه) — وار اقدم .

زلى بك (ديوار بكر) — بنده كز يدنجي ماده حقنده سويله جكم . بوتقانون تشكيلات قانونيدر . اكر بودجه تعلق اولسه ايدى موازنه مالىه انجمنى ، « اشبو قانونك اجرائى احكامنه شيخ الاسلام و مالىه نظيرى مأمورور » ديرلرايدى . بناء عليه بو ، كندى باشنه مستقل بر تشكيلات قانونيدر ، اجرائنده شيخ الاسلام مأمورور . شو حالده ، بونك بودجه به تعلق بو قدر .

رئيس — اقدم ، فؤاد بك افندى عنوان حقنده كى قسطة نظر لى ايضاح ايتديلر . بر تقريرده برديدلر . بو تقريرده ، مذاكره اولونان « دارالحكمة الاسلاميه وسائر قانونى » عنواننك « دارالحكمة الاسلاميه » مجلس مشايخ ووظائف افتا قانونى « شكلنه تعديلنى تكليف ايدهرم ، ديورلر . انجمنلرجه بر مطالعه وارى اقدم ؟

حامد بك (حلب) — بو متن قوتوه مآد بر تكليف دكلدر ، عنوانه مآد بر ملاحظه در . بو غير رسى بر شيدر اقدم . دستوره كبركن خلاصه سنى قيدودرج ايدلر . بناء عليه بو ، بر عباره قانونيه يه متعلق بر تكليف دكلدر .

محمد سعيد افندى (معموره العزيز) — « وسائر » قيدى قائلشه كافيدر اقدم .

رئيس — نطن ايديبوروم بوتقانونده وظائف افتايه دائر احكامده بو .